

Izhaja

vsak petek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošljajo uredništvu lista „Mir“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.
Osební pogovor od 10. do 11. ure
predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvu lista „Mir“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Za inzerate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste vsakokrat.

MIR

Glasi koroških Slovencev

Leto XXX.

Celovec, 11. sušca 1911.

Št. 10.

Pročodrimovci in Slovenci.

Veliko gorja je storilo med Slovenci na Koroškem nemško svobodomiselstvo ali nemški liberalizem. Kakor manjši narodi ponavadi iščejo opore proti večjim narodom zoper nasilnosti v verstvu, tako so tudi koroški Slovenci kot manjšina, ki se brani, ostali zvesti svoji veri in je slovensko ljudstvo povprečno bolj verno nego nemško; toda le tako dolgo ostane ljudstvo globoko verno, dokler se brani. Kakor hitro pa se vda močnejšemu nasprotniku, se mu prilagodi, je tudi z verstvom pri kraju. Zato so nemčurji na celi črti obenem tudi več ali manj ali verski mlačneži ali verski nasprotniki.

Slovenska katoliško-narodna stranka je vsled tega naravno tudi najtrdnější steber cerkve na Koroškem. Če se omaja ta, potem je Koroška zrela za očiten kulturni boj, ki se je natihome že začel. Nemški liberalizem je Slovence, oziroma nemškutarije, silno pokvaril, zlasti v krajih, kjer že dalje časa vladajo nemčurji. Na Koroškem pa se javlja nemški liberalizem v verskem odpadu, v gibanju „proč od Rima“. Ker je versko prepričanje tako močno, da ga ni mogoče čez noč predrugačiti, zato so nemčurji dalje časa hodili v cerkev in se v praktičnem življenju kazali katoličane in so taki še dandanes tam, kjer nemškutarija še ni v pravem cvetu in se pojavlja zaenkrat samo še kot dobičkalovstvo neznačajnežev; kjer pa je nemčurstvo že postalo meso, kakor v nemčurskih trgih, tam so ljudje za gibanje „proč od Rima“ ravno tako zreli kakor najradikalnejši svobodomiselni Nemci. Kakor so slovenski protestanti, kolikor se jih je še ohranilo na Koroškem, najhujši nemškutarji, tako se tudi Slovenci v krajih, kjer je med njimi prodrla več ali manj svobodna misel, nezmožni za dolgotrajen narodni odpor in se med njimi z nemškim liberalizmom vred vedno bolj in bolj pripravljajo, oziroma utrjujejo tla za versko-odpadniško gibanje. Liberalizem pomeni pri nas prodiranje nemštva in protestantizma. Na slabo uslugo slovenstvu so torej tisti „prosvitljenci“, ki menijo, da je mogoče nemčurje odtrgati na-

rodnim nasprotnikom s slovenskoliberalnim programom. Narodnjaštvo takih pridobljenih nemčurjev je podobno le iskri, ki takoj zamre, da se nikdar več ne oživi. K večjemu en rod ali dva bi bilo mogoče vzdržati kot svobodomiselne Slovence, tretji, če ne že drugi, pa bo slekel narodni plašč in si ogrnil nemškega. Praktično pa se je celo izkazalo, da slovenski liberalci — na Koroškem — nemčurjev v masi nikdar ne bodo pridobili za svoja načela, ampak da bodo le k večjemu odtrgali tega ali drugega od katoliško-narodne stranke in ga za eno fazo (eno stopnjo v razvoju) približali nemškutarstvu.

Gibanje za „proč od Rima“ pa seveda tudi na Koroškem nima izvira v stremljenju verske izpopolnitve, v iskanju prave vere, ampak je protiavtstrijski in protislovanski političen pojav! Zato ne vidimo v prvih vrstah gibanja za „proč od Rima“ kakih verskonavdušenih, po verskih resnicah hrepenečih bojevnikov, ampak nemškonacionalne radikalce, brezverce, sploh ljudi, ki jim je vera kot taka deseta briga, pač pa jim dobro služi v dosego vsenemških ciljev. Protestantizem smatrajo kot stopnjo do brezverstva in kot neprecenljiv pripomoček v dosego vsenemških ciljev; saj je protestantizem, tako poudarjajo, nemška vera, in le tedaj bo mogoča vsenemčija, če se poprotestantijo avstrijski Nemci, Slovani pa najprej ponemčijo in potem poprotestantijo. Tako n. pr. je c. kr. avstrijski profesor dr. Angerer po poročilu „Freie Stimmen“ v Borovljah hujskal proti „nestrpnim katoliškim duhovnikom“ in vabil boroveljske nemškutarje k pristopu k protestantizmu, ker mora biti Rož — na vsak način nemški! Ali ni to najgrše vrste farizejstvo? Protestanti in katoliški odpadniki gredo v Borovlje zgražati se nad „versko-nestrpnim“ katoliškim duhovnikom in vabiti k protestantizmu verskonevedne ljudi, zato da bo Rož — nemška trdnjava, en nov kol za vsenemški in protiavtstrijski most do Adrije! In ti ljudje prihajajo v sredo med katoličane, hujskajo proti vzornemu katoliškemu duhovniku, ker je storil svojo dolžnost, in zraven se bahajo, da prinašajo čisti evangelij miru in ljubezni. Katoličani, nevredni tega imena, pa jim še ploskajo, same ljubezni do „čistega

evangelija“. Kaj bi storili protestanti, ko bi med nje prišli katoličani tako hujskati? Ne samo, da bi jih z bičem pognali, od koder so prišli, ampak državna oblast v „katoliški“ Avstriji bi jih zasledovala zaradi hujskanja proti od države priznanemu veroizpovedanju. Tako je protestantovski nemški nacionalizem skvaril ljudi! Je treba še večjega dokaza?!

Daleč smo zabredli na Koroškem vsled dobrodušnosti in mlačnosti katoličanov! Verski odpadniki imajo popolno svobodo, a katoličan med katoličani niti svoje vere ne sme zagovarjati. V življenju so ljudje, ki dan za dnevom kričijo „proč od Rima“, strastni, fanatični nasprotniki vsega, kar spominja na katoličanstvo, po smrti pa ne marajo biti pokopani na lastnem pokopališču, ampak imenujejo nestrpneže tiste katoličane, ki pravijo: „V življenju si bil protestant, bodi še po smrti! Katoliška cerkev s teboj ni imela ničesar opraviti, njej si se odrekel, jo zatajil, zato tudi po smrti nisi vreden groba med katoličani!“ Katoličani nikdar ne silimo z mrtveci na protestantovska pokopališča, ne brigamo se za protestante, zato pa tudi po vsej pravici smemo zahtevati, da pustijo tudi ti nas in naša katoliška pokopališča v miru!

Nemški nacionalci podpirajo to hujškaško gibanje pročodrimovcev na celi črti. Njihovi časniki se zavzemajo za gibanje „proč od Rima“, hvalijo delovanje verskih odpadnikov, vabijo ljudi k protestantovskim cerkvenim obredom in sramotijo katoliške organizacije in katoliške nauke. V deželni službi imajo verski odpadniki prednost, kjerkoli morejo, utihotapijo nasprotniki v javne službe protestante, in „katoliško“ ljudstvo — drvi za njimi. Narod, odpri oči in vzdrami se!

Kaj je frajzin.

Mi pravimo: človek ima dolžnosti do Boga, do bližnjega in do samega sebe.

Frajzin pa pravi: Ti nimaš nobenih dolžnosti do Boga, nobenih do bližnjega in tudi nobenih do samega sebe.

Podlistek.

Črtice iz zgodovine koroškega šolstva.

(Piše D.)

Uvod.

Boj za slovensko šolstvo na Koroškem, ki ga bijemo koroški Slovenci že dolga, dolga leta, je zopet vzbudil zanimanje najširših slojev. Zato bo prav, da se ozremo tudi v pretekle čase in na podlagi dostopnih virov pokažemo, kar smo že imeli, kako je bilo šolstvo in primerjamo s tem sedanjost našo mizerijo. Poslanec Steiwender je sprožil v zadnjem zasedanju deželnega zbora misel o reformi, o preustrojitvi ljudske šole, in vsa avstrijska javnost se zanima za to reformo. Tudi mi se moramo zanimati za vir našega narodnega in kulturnega življenja, za naše šole, za naše otroke.

Objavljali bomo te črtice brez kakega posebnega načrta, kakor nam pač pride gradivo v roke.

Ako hočemo zidati hišo, moramo imeti pred vsem materiala — kamenja, opeke in drugih potrebin. Ravnotako je, če se lotimo duševnega zidanja, če hočemo pisati zgodovino kake stvari. Kakor kmet vozi kamenje, opeko, apno itd. za zidanje hiše, tako bomo tudi mi zbirali v „Mirovih“ podlistkih kamenčke iz raznih krajev slovenskega Korotana, ki bi jih naj porabil umen zidar — zgodovinar in napisal zgodovino naših šol, da vidimo, kako smo se učili, da vidimo, ka-

tero učenje nam je bilo v korist, katero pa v kvar. Posameznik ne more vsega materiala za hišo znositi, treba mu je pomagalec. Zato bo tudi pisec teh črtic hvaležen, če mu pomaga kdo znašati gradivo za zgodovino šolstva med koroškimi Slovenci. „Mir“ bo gotovo vsak tak material rad sprejel in objavil.

I.

Stanje šolstva leta 1859.

Ker je imela v teh letih še cerkev vplivno besedo v šolstvu, deli poročilo o stanju šolstva šole v katoliške in evangelske ali protestantske. Po tem poročilu (Kärntnerischer Volksschulen-Kalender auf das gemeine Jahr 1861 von Dr. Alois Cäsar Pavissich, k. k. Landesschulrath, Real- und Volksschulen-Inspektor, str. 121.) je bilo na Koroškem leta 1859 šol: Glavni šoli za dečke: 2; glavni šoli za deklice: 2; mešane farne glavne šole: 3, skupaj 7. Elementarne šole za dečke: 3; elementarne šole za deklice: 3; elementarne mešane šole: 286, skupaj 292.

Število šol se je od leta 1858 pomnožilo za 1.

Po učnem jeziku je bilo l. 1859 215 nemških šol (l. 1858, 216). 16 slovenskih (l. 1858 samo 15), slovenskonemških pa 68 (l. 1858 67). — In primerjajmo danes! Danes imamo komaj 3 slovenske šole. — S temi šolami je bilo v zvezi 8 industrijskih šol, ena obrtna šola, 269 ponavljalnih šol, en zavod za gluhonemce in po eno moško in žensko učiteljsko ter en penzionat za deklice. Za šolski obisk obveznih otrok je bilo 28.884, obiskovalo pa jo je 25.090, 538 več kakor leta 1858. Ponavljalno (nedeljsko) šolo bi

moralo obiskovati 12.455 otrok, obiskovalo pa jo je 9.828. Na šolskem polju je delovalo 25 distriktnih nadzornikov, 338 duhovnikov, 259 posvetnih krajevnih (občinskih) nadzornikov, 281 učiteljev, 41 podučiteljev, 26 učiteljic, 9 podučiteljic, 15 industrijskih učiteljic (za ročna dela); učiteljskih kandidatov je bilo 7 duhovniških, 18 posvetnih in 7 preparandinj.

Pouk. Pri pouku so se ozirali posebno na praktično stran, na to, kar otrok v življenju rabi. Predvsem so se učili veronauka, branja, pisanja in računanja. Razen tega so se učenci vadili v petju, na mnogih krajih so se učili sadjerejstva in na nekaterih tudi bučelarstva. Poročilo pravi, da so bili uspehi povsem povoljni, če se oziramo na skromna sredstva, ki so bila na razpolago. —

Mi danes ne stojimo več na tem stališču, da bi bili zadovoljni samo z branjem, pisanjem in računanjem, ne, nikakor ne. Tudi šolstvo napreduje in mora napredovati. A razen tega, kar odgovarja današnjim modernim razmeram na ljudskošolskem polju, zahtevamo in moramo zahtevati, da se naša deca na deželi zopet bavi v šoli s panogami kmetijstva, s sadjerejo itd., kar pač odgovarja zahtevam posameznih krajev. Otroci naj vzljubi očetovo domačijo, naj dobi veselje do domače grude, do njiv, pašnikov, vrtov — Tu je življenje, tukaj je polje za razkošno otročjo fantazijo in ne v krasoti velikih mest. Da, vzbujati veselje do domačije, do kmetijstva, to je ono vzgojevalno sredstvo, ki ga more z uspehom nuditi le prava šola, in to je narodna šola, to je slovenska šola, in na tej šoli le vzgojevalec učitelj, ki so ga rodila naša polja, naše

To je torej razloček med naukom zdrave pameti in katoliške vere, ter med naukom nemškega frajzina.

Če nimaš nobenih dolžnosti do Boga, ni nobenega greha, lahko počneš kar hočeš, posuroviš kot živina. Tako boš pokazal da si „frajzinig“.

Če nimaš nobenih dolžnosti do bližnjega, potem ti je vse dovoljeno v občejanju z bližnjim. Otrokom ni treba spoštovati in ubogati staršev, ako ti kaže, lahko zatajiš narod in domovino. Fabrikant lahko izžema delavce do mozga in kosti, samo ako ima od tega dobiček. Kapitalist lahko z mirno vestjo uživa razkošje življenja, katero so mu pripravile žuljave dlani delavcev. Oderuh lahko spravlja visoke obresti, akcijonar visoke dividende. Vsakdo naj se peha za bogastvo in uživanjem kakor more, tudi, ako uniči pri tem mnogo nedolžnih, revnih in gospodarsko slabijih ljudi. To je frajzin!

Če nimaš nobenih dolžnosti do samega sebe, se lahko brez vsakega ozira pehaš za prijetnostmi življenja. Ni ti treba imeti nobenega ozira na to, kaj bo s teboj na onem svetu. Nič se ti ni treba brigati za svojo čast in dobro ime, kaj bodo ljudje o tebi govorili in kako te bodo sodili. Vse eno, če z razuzdanostjo zapraviš zdravje in premoženje. Samo, da imaš nekaj prijetnosti in trenutnega uživanja, vse drugo tebi nič mar. Saj nimaš nobene dolžnosti niti do samega sebe. Tako uči frajzin!

Iz tega se vidi, da je taki frajzin morda pripraven za brezvestne ljudske oderuhe, za kapitaliste, ki žive od ljudskih grošev, za krivonose Jude, da lažje delajo dobičke itd. Popolnoma nerazumljivo je pa, kako zamore biti frajzinig reven, delaven človek, ki je že tako zatiran in v slabem položaju. Frajzin je vera oderuhov in požeruhov, za revnega, delavnega človeka pa pomeni gospodarsko smrt. Ako bo vse fraj, da te bo lahko vsakdo zatiral in izžemal, kolikor bo hotel, potem mora priti revnejše ljudstvo popolnoma na beraško palico in delavec bo v istem položaju, kot so bili sužnji v paganskih časih.

Frajzin ni samo nekrščansk in nenaroden, ampak on pomeni tudi gospodarsko smrt in suženjstvo vseh revnejših ljudi.

Pustimo torej ta frajzin, tistim kljukastim Judom na Dunaju, ki so si ga izmislili, a ne pustimo, da bi zavladal med našim ljudstvom.

Naše posojilnice.

O pomenu naših posojilnic za gospodarski razvoj se je več kot dosti na raznih shodih že govorilo. Gospodar dandanašnji brez teh zavodov več biti ne more, kajti tudi gospodar potrebuje neki prometni kapital (Betriebskapital) če hoče pametno in brez prevelikih težav gospodariti. Brez takega prometnega kapitala bi moral prodajati o neugodnem času in bi ne mogel kupovati pri pravi priložnosti. Bogatin si prodajanje in kupovanje lahko uredi, kakor mu je primerno, solidnega kmeta bogastvo pa je Posojilnica; z njeno pomočjo je pošten gospodar vsikdar lahko razpolagal s potrebnim denarjem, in to mu je bilo v veliko pomoč.

livade, ki je naše gore list — to je slovenski učitelj. In te zahteve nam ne more odrekati ne cesar, ne papež, ker ta je utemeljena v božji zapovedi.

Leta 1859 je bilo še v petnajstih protestantskih pastorahtih 34 protestantskih šol. A te nas ne zanimajo, ker so bile vse nemške.

Oče morilec svojih sinov. V Rožni dolini pri Ljubljani je mizarski pomočnik Matija Vehar prerezal z britvijo vrat svojima sinčkoma Jožku in Viktorju in nato še sebi. Vehar je bil vdovec in je rad pijančeval. V četrtek, 2. t. m., je bilo v Viharjevem stanovanju vse mirno. Nihče ni čul otrok, pa tudi ne videl. Dopoldne okrog desete ure je bil Vehar pred hišo in je še govoril z nekim Božičem, ki pa ni zapazil, da bi bil Vehar ranjen. Zvečer ob 7. uri je pa šel Vehar k svoji sosedu, omoženi tobačni delavki Zupanci ter ji je rekel: „Pri nas bo vse hin.“ Razgalil je nato svojo suknjo in ji pokazal okrvavljeni svoj vrat. Rekel ji je tudi, da je zjutraj ob polpetih udrl v njegovo stanovanje neki baraba in je vsem trem prerezal vrat. Marija Zupanc je vse takoj povedala možu, ki je ovadil zločin orožništvu. Morilec je sprva orožnikom tajil svoje dejanje, potem pa molče priznal. Viktor je umrl, Jožka so prepeljali nevarno ranjenega v deželno bolnišnico v Ljubljano, nevarno ranjenega očeta pa v bolnišnico ljubljanskega deželnega sodišča. Viktor še ni hodil v šolo, Jožko pa v 3. razred ljudske šole. Morilec je bil socialni demokrat. Delal je doma za socialnodemokratsko „Mizarsko zadrugo“. Kadar ni pijančeval, je pridno delal.

Zdaj pa je prišla nad Posojilnice neka toča. Ljudje so se vsled žalostnih dogodkov pri neki nemški blagajni v Celovcu splašili in so nosili svoj denar menda v preveliki meri iz Posojilnic v razne nemške blagajne.

V tem položaju povprašujemo:

Kje pa je denar varen?

Denar je varen, če posodim posestniku, katerega dom je 10.000 kron vreden, pettisoč kron. Če mu posodim 8000, že ni več varno, kajti pri prisilni prodaji se lahko še ceneje odda. Denar ni varen, če posodim, ki ima dom vreden 5000 kron, posodim 10.000. Ta varnost bo odvisna le od osebe, če oseba z denarjem skrbno gospodari, se ne bo izgubilo nič, če pa dotična oseba napravi neumnost, bo zguba gotova.

Tako se je pri posojilih in nalaganju denarja vselej ozirati na varnost. Popolnoma varen je denar vknjižen na zemljišču. Zemlje nikdo ne odnese, k večjemu kje kak hudournik. Manj varen, a vendar varen je denar, ki je na hiše izposojen. Hiša lahko pogori, lahko jo razruši kak potres. Ali proti požaru se zavarujemo in s potresom ne računamo ter pravimo, da je na hiše vknjižen denar vsekako varen.

Kakor se mora gledati pri posojevanju denarja na vrednost posestva, na katero se posojuje, tako se mora gledati tudi pri nalaganju denarja na vrednost podjetja. Kaj pa je katera naših Posojilnic vredna? Silno veliko! Vsaka Posojilnica ima že svoj rezervni fond, ki znaša pri boljših naših zavodih že 20 do 30.000 kron. Vsaka ima svoje deleže, večje jih imajo za 10 do 15.000 kron. A glavno premoženje Posojilnic je vrednost njenih udov, ki jamčijo s svojim premoženjem. Ako ima katera Posojilnica 500 udov, ki so posestniki, potem smemo in moramo ceniti vrednost teh posestev vkup za 2 milijona kron. In če ima ta posojilnica 800.000 K vlog in 800.000 K izposojenih, potem so vlagatelji 800.000 kron posodili posestnikom, katerih posestva so več kot trikrat toliko vredna; torej je posojilo ali naloženi denar popolnoma varen in se nikdar izgubiti ne more.

Nevarnost.

Kako pa je potem v Celovcu prišla na kant nemška Centralkasse? To je čisto jasno. Centralkasse je bila društvo z omejenim poroštvom. Imela je približno 70 društev, ki imajo vkup 6000 udov. Ti udje jamčijo za Centralkaso le z 20 kronami eden, to je vsi vkup za 120.000 kron. Denar se v tak zavod lahko vlaga, dokler ni več vlog kakor 120.000, a kakor hitro se vloge zvišajo je vse odvisno le od vodstva in to vodstvo oziroma predsednik je z denarjem ravnal po nasvetih raznih liberalnih gospodov, ki so ga vpletli v svoje mreže in je tako vse uničil. Kakor posestniku, ki ima premoženja le 12.000 K ne bomo posojevali 300.000 K, tako menda tudi v bodoče nikdo ne bo več vlagal v zavod, ki ne jamči — dosti, prevelikega denarja.

V bodoče.

Katastrofa v celovski nemški Zentralkassi bo nas izučila in bo sijajno osvetlila zanesljivost naših posojilnic. Nasprotniki ljudstva so že leta sem z veliko mržnjo gledali, kako se denar hrani zdaj na deželi in ga ni več toliko v mesta. Zato so zdaj to priložnost pograbili in nerazsodne ljudi razdražili zoper najpoštenejše in najsolidnejše svoje kreditne zavode. Ljudje, vsaj razsodnejši, morajo spoznati da je v ti krizi tepen le sosed, da odtegotvanje denarja ne boli posojilnico, marveč le posestnika. In zato bi se moral izmed posestnikov samih pojaviti odločen protiupor zoper ruvanje, ki se vrši proti posojilnicam. Posojilnica je kakor studenec v vasi. Kakor vode, potrebujemo denarja in iz posojilnic ga dobivamo. Zakaj pa se potem pusti, da razni capini mečejo nesnago v našo pitno vodo? V teh razmerah, ko premnogo nerazsodnih ljudi odnaša svoj denar iz domačih zavodov v tuje, je dolžnost vseh rodoljubov, ki imajo premoženja naloženega v mestnih hranilnicah, da ga tam dvignejo in lepo varno, popolnoma varno, nalože v domačih zavodih, ki denarja letos nujno potrebujejo.

Potem pa bo treba, da posojilnice posnemajo velike bančne zavode. Treba bo poiskati zaslombe in za slučaj, da se zopet kedaj tako neumno dviguje, kakor minolo leto se mora poiskati pomoči na širšem denarnem trgu.

Sklepi, ki so se na Kranjskem napravili v zadevi tamošnjega deželnega združništva, postavili so nas tudi pred drugo novo nalogo, da se osnuje lastna nova zveza, ki se je že dolga leta želela, a zdaj se mora napraviti.

Pristaši, zaupniki, širite „Mir“!

Dnevne novice in dopisi.

Nemški frajzin propada. Nemški frajzin v Avstriji pojemlje vedno bolj in bolj. Bil je čas, ko je bil v naši državi vsemogočen, ogromna večina državnih poslancev je spadala k nemško-liberalni stranki in nek minister je zaklical v državnem zboru, da v Avstriji ni mogoče vladati brez lista „Neue freie Presse“, ki je glavno glasilo te stranke. Sedaj je pa ta judovski list zgubil ves pomen za politični razvoj naše države in nemški svobodomiselnih poslanci vseh struj skupaj štejejo komaj kakih 80 poslancev. Vseh poslancev v državnem zboru je pa čez petsto, torej ni nemških liberalcev niti ena petina. Pa še njih je vedno manj. Od ene strani jih pritiskajo krščanski socialci, od druge pa socialni demokratje. Ravno kar sta bili na Češkem dve dopolnilni volitvi za državni zbor. Oba ta okraja sta bila doslej v posesti nemških liberalcev. Sedaj so pa izpadle volitve zanje jako neugodno. Na eni strani so narastli glasovi krščanskih socialcev, na drugi pa socialnih demokratov in nemški svobodomiselnih kandidat je prišel v ožjo volitev, pri kateri bo najbrže padel.

Pri novih državnoborskih volitvah bodo nemški svobodomiselnici najbrže še veliko zgubili, tako da bodo v državnem zboru samo neznatna strančica. Nemški frajzin so izkuhali židovski kapitalisti in hlapčeval je vedno židom in raznim denarnim mogotcem. Ljudstvo izpregleduje to vedno bolj in se s studom odvrča od njega. Kmalu se bo lahko reklo, da je frajzin v Avstriji gnilo drevo, ki zasluži, da se ga poseka in v ogenj vrže. To spoznanje bo prišlo tudi na Koroškem in ko bo strt prepereli liberalizem, se bo lahko pričela vesela doba plodonosnega delovanja za ljudstvo — delavca in kmeta. Ljudstvo goljufati in slepiti je mogoče samo nekaj časa, slednjič pa mora izpoznati, da stoje za frajzinom samo bogati Judje, veliki fabrikantje, premožni trgovci, vsake vrste kapitalisti, ki si polnijo svoje vedno nenasiitne žepe s krvjo in potom delavca in kmeta.

Župnik Franc Cepić. Dne 5. t. m. je v Kazazah umrl vpokojeni župnik č. g. Franc Cepić, ki je dolga, dolga leta bil brom, a je svoje trpljenje nosil z nenavadno potrpežljivostjo in vdanostjo v voljo božjo. Porodil se je 1. aprila 1834 v Borovljah, bil v mašnika posvečen 28. oktobra 1859. Deloval je kot kaplan in provizor po premnogih krajih naše škofije, v Štebnu pri Beljaku, Šmarjeti v Rožu, Svincu, Zabnicah, Devici Mariji Pomagaj, Žvabeku, Rebrci. Ko se je leta 1869. ustanovila nova župnija v Kazazah (prej podružnica od Smihela nad Pliberkom), je bil imenovan za prvega tamošnjega župnika. Deloval je tu neumorno za blagor faranov, dasi so mu pešale telesne moči, ker scasoma je popolnoma ohromel, ter moral leta 1889. stopiti v pokoj. Dasi se ni mogel več sam premikati, voziti so ga morali na vozičku, ostal mu je duh svež do zadnjega. Najljubši prostor mu je bil pred Najsvetejšim v cerkvi, kjer je premolil dolge ure. Pogreb je bil 7. t. m. v Kazazah in prehitelo je mnogo ljudstva iz domače in sosednjih far, tudi 13 duhovnikov, na čelu jim mil. g. prošt Matija Randl. Sprevod je vodil preč. g. dekan Franc Marinič, ki se je v iskrenih besedah poslovil od pokojnega sobrata, kazoč na njegovo dolgoletno trpljenje, njegovo pobožno vdanost v voljo božjo in molitev, s katero je, ko sam ni mogel več delati, podpiral delo duhovnih sobratov in prosil za blagor faranov. Lepo žalostinko so zapeli pokojniku smihelski pevci. Ko je predlanskim dekanijska duhovščina obhajala spomin zlate maše č. g. Fr. Cepića, je govoril v proslavo slavnostnega dne preč. g. konz. svetnik A. Kesnar iz Prevalj. In na dan, ko so le tega nesli k zadnjemu počitku, je tudi trpin Franc Cepić zatisnil trudne oči k zadnjemu počitku. Milostljivi Bog bo gotovo obema vzornima gospodoma bogat plačnik! Svetila jima večna luč!

I. krajevni kmetijski gospodarski tečaj v Št. Janžu v Rožu. Pododbor ljubljanske Zadrugne Zveze v Celovcu priredi v petek in soboto 17. in 18. t. m. v Št. Janžu I. krajevni kmetijski gospodarski tečaj za župnije Št. Janž, Sveče in Kaplja. Tečaj se vrši v gostilni pri „Tišlerju“ in sicer vsaki dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6. popoldne. Priglasila sprejema pododbor v Celovcu, Hotel Trabesinger.

Pododbor ljubljanske Zadrugne Zveze v Celovcu nam javlja, da bo imel od sedaj naprej ob tožnih dneh v Celovcu, t. j. vsaki četrtek, svojo pisarno zanesljivo odprto ter bo revizor na ta dan na razpolago.

Obraznava Kayser-Palese pride pred potrotnike 16., 17. in 18. t. m.

„Freie Stimmen“ so postale pravi popravkarski list; zadnji čas ne izide skoro številka, da ne bi bilo v njej vsaj enega popravka. Dokaz, koliko lažejo!

Vaše zdravje

si ohranite! Oslablost in bolečine izginejo, Vaše oči, živci, mišice, kite se okrepijo, spanec ozdravi, Vaše splošno zdravje se zopet utrdi, ako rabite Fellerjev fluid z znamko „Elza-fluid“ DvanajstERICA za poskušnjo 5 kron franko. Izdelovatelj samo lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elza-trg št. 67 (Hrvatsko).

Šolske vesti. Imenovan je za nadučitelja pri Sv. Urbanu pri Trgu učitelj Viljem Hampl iz Dholice. Kot pomožne učne moči učitelj Ludovik Primožič za šolo v Zlanu, učiteljski kandidat Janez Mihev za šolo v Zg. Libučah, učiteljska aspirantinja Helena Janoš za šolo v Borovljah in Jozefina Pietschnig za šolo na Brnci.

Slovenskim organistom! Dne 16. sušca se ustanovi v Celovcu društvo, ki smo ga že močno pogrešali. Namreč „Podporno društvo slovenskih organistov na Koroškem“. Ustanovni shod se vrši točno ob 1. uri v hotel Trabesinger. Sveta dolžnost vseh slovenskih organistov je, da se udeležijo tega shoda ter pristopijo kot udje novemu društvu.

V slovo! Ker sem odpotoval v daljno tujino, in se nisem mogel osebno posloviti od vseh, kličem tem potom vsem znancem in prijateljem krepak „Na zdar“. Borovlje, 8. marca 1911.

Valentin Vertič, puškar.

Skupna starost 403 leta. V Zgornjih Dolih pri Vratah živijo Skerbina Marija, 87 let stara, Nadrag Katarina, njena sestra, 84 let stara, Skerbina Josip, njen sin, 64 let star; pod isto streho so še Temel Uršula 86 let stara in Schwarz Ana 82 let stara. Skupna starost vseh znaša torej 403 leta. Josip Skerbinc je še zelo trden in ne omaga pri svojem poklicu kot kmečki živino-zdravnik. Videli smo ga dne 25. svečana t. l. ob pol 10. uri ponoči peš iti v Ovčjo vas preiskovat neko govedo, od koder se je zopet peš vrnil v Ukve o polnoči.

Smer našega delovanja mora stremeti za tem, da se vsi sestavni deli našega naroda točno in pravilno razvijajo in vzporedno napredujejo. Edino tako nam je mogoče rešiti narod propadanja in ga iztrgati iz rok vsiljivih tujcev. Geslo: „Svoji k svojim“ naj vodi vsako našo stopinjo. Zato priporočamo vsem slovenskim rodbinam prav toplo izdelke Kolinske tovarne za kavine primesi v Ljubljani, katera se prodaja v korist „Slovenske Straže“.

Velikovec. (Družbinski večer) na pustni torek se je nad vse pričakovanje imenitno obnesel. Šaljivi govor (Cvetko Stornik), obe igri, „Najdena hči“ z ženskimi ulogami in „Pravica se je izkazala“ (mladeniči), ter komičen prizor o ljudskem štetju, vse to nam je nudilo dovolj smeha in tudi resnosti. Igralo se je naravnost izborno, posebno pri drugi igri. Neprekosljiv je bil v svojem humorju znani „Flori“. Za zabavo pa je tudi skrbela neka slučajno v „Narodni dom“ došla maska, ki je s svojimi neprisiljenimi dovtipi razveseljevala celo družbo. Priznati moramo, da se tako „po domače“ še gotovo nismo nikoli zabavali velikovski Slovenci (ki nas je po zadnjem ljudskem štetju samo 139), kakor na pustni torek. Obiskan je bil družbinski večer zelo dobro, kljub temu, da smo pogrešali nekatere „narodne“ Slovence.

Velikovec. (Schumy razkrinkan.) Našega potovalnega učitelja, g. Schumy-ja, smo že davno poznali kot največjega nasprotnika Slovencev, četudi je s slovenskim denarjem študiral. Toda to nemškutarju ne dela nobene vesti! Dne 3. t. m. so imeli velikovski gostilničarji posvetovanje o ustanovitvi gostilničarske zadruge, ki bi naročevala zadružno pivo iz pivovarne v Lescah na Kranjskem. S tem bi se doseglo, da bi se moglo to pivo ceneje točiti, kakor pa pivo iz pivovarn, ki so pri kartelu pivovarnarjev, kakor naši obe pivovarni v mestu. Ko so bili zborovalci v najživahnejšem posvetovanju, sta prilomastila Schumy in sodnik Poetsch (pragermana) in z ničvrednimi „šlagerji“ in velikovskim učiteljsko-uradničkim terorizmom pokvarila vsaj za ta čas celo stvar s tem, da sta nastopila za pivovarnarje, ki so pri pivovarnarskem kartelu, vsled katerega je pivo za konsumente dražje. Hvala lepa, g. potovalni učitelj Schumy, za ta nastop! Mi smo vedno mislili, da hočete, četudi na podlagi nemškega nacionalizma, pomagati s svojim poukom in delovanjem kmetu in malim obrtnikom; toda sedaj ste pokazali v dejanju, da niste samo nemškemu nacionalizmu „udinjani“, ampak tudi velikemu kapitalizmu. To je tista vaša železna zastava, s katero vi svoje nemčurske „božje voleke“ farbate; pametni in zavedni Slovenci vam pa itak niso nikoli verjeli! Le potegujte se za karte, ki uničujejo kmeta in malega obrtnika, potem bomo imeli mi z vami lahek obračun. To je delo „Für Ahr und Halm“! Sodniku Poetschu pa za danes kličemo, da „naj se ne praska, kjer ga ne srbi!“

St. Rupert pri Velikovecu. Za božičnico naše „Narodne šole“ so še darovali gg. Josip Hribar, c. kr. profesor veronauka v Beljaku 10 K, Štefan Sakelšek, župnik v Timenici 5 K, Lovro Murko pd. Vrank v Nad Dravo pri Velikovecu 4 K, skupaj 1490 kron 63 vinarjev. Bog plati stoterno!

St. Rupert pri Velikovecu. (V spomin č. g. svetnika A. Kesnarja.) Dne 3. t. m. pri D.M. ob jezeru umrli č. g. konzistorijalni svetnik in župnik Anton Kesnar je tukaj pastirjeval še ne

celih šest let ali v tem kratkem času je za tukajšnje predmetno župnijo toliko dobrega storil, da bo ostal nam v trajnem hvaležnem spominu. Zidal je tukajšnje prelepo župnišče, katerega poprej tukajšnja župnija sploh ni imela, tako so morali St. Rupertske župniki v Velikovecu, tedaj v tuji župniji, stanovati, in tako je tukajšnje župnijo šele prav organizoval. Kupil je za cerkev cerkvenikovo kmetijo, vpeljal je tri bratovščine, l. 1891. se je po njegovem prizadevanju tukaj obhajal sv. misijon, zelo je povzdignil kot izvrsten pridigar obiskovanje božje službe in kot požrtvovalni spovednik prejetanje sv. zakramentov. V znak hvaležnosti se je za pokojnega dušni pokoj dne 6. t. m. tukaj opravilo mrtvaško opravilo, kateremu sofarani v obilnem številu prisostvovali. Ave anima pia!

St. Rupert pri Velikovecu. (Naznanilo.)

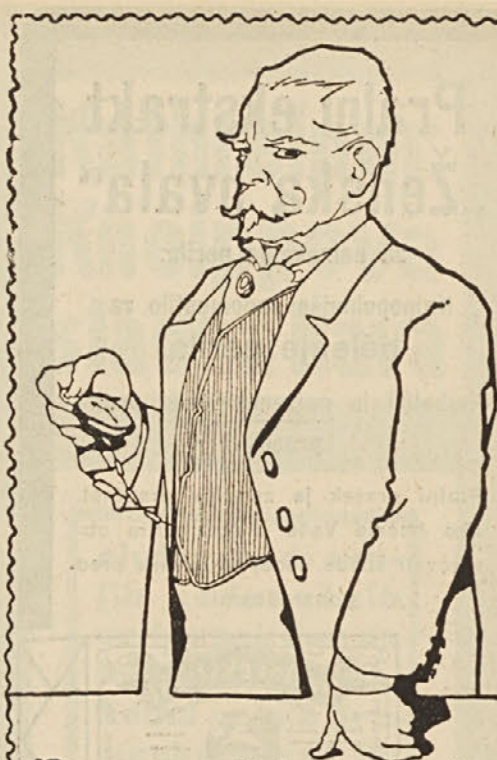
Po raznih župnijah naše Velikovške dekanije se nahaja večje število udov tretjega reda sv. Frančiška, ki pa, ker pa v naši dekaniji do sedaj ni bilo postaje tretjega reda, nimajo pravega vodstva. Temu nedostatku se bo sedaj s tem v okom prišlo, da se bo v tukajšnji predmetni župnijski cerkvi na četrto nedeljo v postu dne 26. sušca t. l., popoldne slovesno vpeljal tretji red sv. Frančiška. Ob pol dveh popoldne bo križev pot, ob drugi uri bo imel č. g. V. Poljanec, župnik v Škocjanu, slavnostno pridigo, potem bo sledil sv. blagoslov in sprejemanje novih udov. Častiti gospodje dušni pastirje velikovski dekanije so vljudno naprošeni to posebno tretjerednikom naznaniti.

Libelice. (Pogreb.) Žalostno so peli na pepelnico zvonovi, ko smo spremili k zadnjemu počitku enega najuglednejših posestnikov naše fare, daleč na okrog znanega „Urkovega očeta“, g. Janeza Dobrovnik, ki je po kratki boleznini preminul v starosti 82 let. Obilna udeležba pri pogrebu je kazala, kako spoštovan je bil pokojnik. Sprevod je vodil črneški g. župnik, domači g. župnik pa se je ob odprtem grobu z lepimi besedami poslovil od pokojnika, kazal zlasti na njegovo vzorno gospodarstvo, ki ga je vodil 60 let, na njegovo skrb za številno družino in iskreno ljubezen in zvestobo do rajne njegove žene, poleg katere počiva tam na prijaznem pokopališču za velikim oltarjem. N. p. v m.!

Prevalje. (Kesnarja ni več!) V petek, dne 3. t. m., ob eni uri popoldne so zazvonili vsi zvonovi — in zaplakalo jih je na tisoče. Župnik so nam umrli! Skoro da ni župnije v naši škofiji, v kateri bi vladalo tako srčno razmerje med župnikom in svojimi farani. Župnik Kesnar je bil vseh, in vsi so bili njegovi. Bliskoma se je razširila žalostna novica po širni župniji, bliskoma po vseh sosednih farah in po celi deželi. Pri pogrebu, v nedeljo popoldne, je bilo pri Devici Mariji pri Fari ljudstva, kakor morda še nikoli, kar stoji cerkev. Prihitelo je 41 duhovnov, med njimi rajnega sošolec milostljivi gosp. kancler Vidovic. Sprevod je vodil veleč. g. korar Sommer. Med udeleženci smo opazili tudi g. vladnega svetnika okrajnega glavarja pl. Mayrhofer, občinski odbor, uradništvo z g. ravnateljem Steinebachom na čelu, požarno brambo in šolsko mladino z učiteljstvom. Po stari prevaljski navadi so nesli krsto mladenci po istem potu, kjer se sicer pranga z najsvetejšim R. T. in je bil rajnega skoro vsakdanji sprehod. Duhovni sobratje so mu zapeli pred župniščem in v cerkvi žalostinki „Blagor mu“ in „Nad zvezdami“. Na leci v cerkvi je v ganljivih besedah jemal slovo od nepozabnega rajnega Kesnarja č. g. kaplan Hornbök. V veliki bolesti e ihtelo vse! Saj je bil rajni župnik svetnik. Čist kakor kristal, vnet kakor apostol, ponižen kakor sv. Frančišek, katerega suknjo je tudi nosil. Zato si je dal naročiti čisto priprosto krsto, brez kinča in okraskov. Samo križ je bil na nji. Slovel je župnik Kesnar kot pridigar in katehet cele škofije. Sedel pa je v spovednici vsaki dan, ob shodih včasih po 6 do 8 ur nepretrgoma. Kaplani so izgubili v njem svojega voditelja, svojega očeta. In častilec je bil najsvet. Srca Jezusovega. Prvi petek v mesecu to je bilo njegovo veselje. Pred solncem že je hitel v spovednico, in sedel včasih do devetih, desetih. Popoldne se je mogel še le oddahnuti, spočiti. In glej čudo! Ravno na prvi petek v mesecu (sušcu) ga je poklical ljubi Jezus k sebi — k večnemu počitku. Spavaj mirno! Uživaj nebeško veselje, ti dika koroške duhovščine. Ti naš vzor!

Črna. (Ljudsko gibanje.) V predpustnem času je pripeljalo osem fantov tovarišice za življenje pred oltar. Med temi je bil Ignacij Daniel, prvi, ki je izmed udov našega delavskega društva storil zakonsko zvezo. — Smrt ima letos pri nas dobro žetev. Pobralla jih je že 17. To izgubo pa bode na drugi strani nadomestovalo 25 novorojencev.

Črna. Tukajšni socialdemokrati, ali kako se jih sploh more imenovati, ne vem, kajti enkrat so socialisti, drugič naprednjaki, tretjič nemški nacionalci, kakršen veter ravno vleče, so pred

Nezamudite narediti

poskus z

NOVO

voljno jedilno mastjo

Ceres

Ona je enostavno najpopolnejša kar se jedilne masti izdeluje in prekosi gotovo največja pričakovanja.

kratkim ustanovili društvo „Čedra“. Namen društva je, kakor vseh enakih, navajati ljudi k popivanju. Tako je to društvo priredilo na pustno nedeljo ples. To samo na sebi ni tako kaj nenavadnega, ali nenavadno, vsaj za naš kraj je to, da se je ples pričel koj hitro po sv. maši, dočim je tukaj navada, da se plesi začnejo še le po poldanski božji službi. Na vprašanje nekega kmetskega fanta, kako da tako naredijo, so odgovorili: Kaj nas cerkev briga. Oglejmo si malo natančneje te pobeljene grobove. Kadar namreč ob raznih priložnostih agitirajo za svojo stranko, se hlinijo najboljše kristjane. Po njih sadovih jih boste spoznali, je rekel Kristus. Za danes naj zadostuje to, prihodnjič več kaj, ako se Vam gospod urednik zdi vredno mojega neokretnega pisanja.

Kotmaravas. (Slovenci!) zahtevajte vozne liste povsod v slovenskem jeziku, — tudi v Celovcu. Zadnje nedeljo je imelo iz našega kraja več oseb pot v spodnjo Koroško. Prišli smo v Celovcu na kolodvor, da tam dobimo vozne liste do Sinčevasi. Zahtevali smo jih seveda slovenski, pa se je nam hitro postreglo. Ni se izgovarjala uradnica češ, da ne zna slovensko ker takih slučajev je bilo prej mnogo na celovškem kolodvoru.

Več slovenskih fantov.

Hodiše. Dne 3. sušca t. l. smo spremljali k zadnjemu počitku rajno gospo Ana Šabarc, bivšo Pribasino v Lezbah. Rajna je bila nad štirideset let cerkvena pevka hodiške farne cerkve. Zato ji je tudi naše slavno pevsko društvo „Zvezda“, zapelo na domu in na grobu žalostinke pod spretnim vodstvom g. Jerneja Modriča. Marsikateri je bil ganjen do solz, ko smo zopet enkrat začuli naše vrle domače pevce. Posebno pohvalo zasluži g. Andrej Kiršner prvi tenorist, z njegovim res lepim in pretresajočim glasom. Le tako naprej, domačini, ne opustite lepe navade in pojte radi Bogu v čast.

Hodišan.

Svetnavas v Rožu. V ponedeljek so se vršile v Šent Janžu občinske volitve. Nasprotniki so naskočili našo občino z vso silo in bili so prepričani, da se jim s pomočjo dvakrajcarskih volilcev in s pritiskom na odvisne ljudi posreči pridobiti vsaj tretji razred. Toda izpodletelo jim je za vedno in ljudstvo je z glasovanjem odgovorilo, da ne mara pljnvati v lastno skledo in hlapčevati nemškemu liberalizmu. Razmerje glasov je bilo: 1. razred, vsi naši. 2. razred, naših 20, nasprotnih 9. 3. razred, naših 78, nasprotnih 60. Frajzina, katerega kuhajo dunajski krivonosni Judje, naše ljudstvo ne mara požirati.

Djekše. Gliha vkup štrih, je star pregovor, nemški frajsin in nevednost ljudstva pa tudi vkup pašeta. Pravijo, da je tisti števeni komisar

Pralni ekstrakt „Ženska hvala“

za namakanje perila.

Najpopolnejše nadomestilo za
bélenje perila.

Najboljši in najzanesljivejši pralni
prašek.

Pralni prašek je zaupljiv predmet.
Ako hočete Vaše drago perilo ob-
varovati škode, tedaj se čuvajte pred
ponaredbami!

naštel v naši lepi slovenski zagorski vasi 1165 analfabetov, česar bi se morala celo najstarejša kmečka ženica v naši občini sramovati. Čuditi se je le, da se naš oče župan in njegovi svetovalci nič ne zganejo; to nam je velika uganka. Stari ljudje znajo še precej dobro brati. Ali mladina res ne bo znala? Čemu smo pa zidali novo šolo in imamo sedaj tri razrede, kakor so pisali nemški listi in še celo nemško šolo v naši popolnoma slovenski vasi, kakor je pristavila „Straža“ in povrh vsega še fortšritlih učitelja, pristavim jaz: Če pojde tako naprej, bomo imeli čez deset let v Djekšah pet razredov, pa 1500 analfabetov in potem še nekaj let, pa bodo vsi Djekšani analfabeti, pa dajčfortšritlih. Včasih je vladal na Djekšah mir in se ni godilo toliko nerodnosti, kakor sedaj. Odkar so pa prišli novi apostoli, ki hočejo preurediti Djekše na svoje kopito, da bi bilo bolj dajč in fortšritlih, gre vse na slabše. Djekšarji vejo, da je milost božja k zveličanju potrebna, ne pa nemščina in nemški frajsin. Ti ljudje niti kosti naših mrličev ne morejo pustiti pri miru. Seveda se jim pa včasih lahko tudi kaj neprijetnega pripeti. Ko se je nekoč apostol nemškega frajsina prepiral v gostilni z nekim poštenim kmečkim fantom, je moral slišati nekaj krepkih besed; to ga je tako razjezilo, da je začel s pestjo razbijati po peči. Fant mu je pa rekel, naj raje nabija po svoji glavi, da se bo malo omehčala in bo modrejša. To ga je pa tako razjezilo, da je letel po g. gostilničarja in zahteval, naj fanta ven vrže, a ni bil uslišan. Menda se je šlo zaradi nekih deklet. Naša apostola nemškega frajsina se namreč povsod vtikata in se praskata tudi tam, kjer ju nič ne srbí. Posebno se zanimata za prireditve našega izobraževalnega društva. Menda čutita potrebo, da bi se nekoliko bolj izobrazila. Posebno žalostno na Djekšah je pa to, da nimamo nobene policijske ure, čeprav imamo pobožnega župana in orožniško postajo, ki obstoji iz treh oseb. Kako morejo trpeti pridni dješki kmetje, da njihovi sinovi ali posli cele noči popivajo in igrajo in zaigrajo svoj denar z dječskimi gosposdi, ki se upajo lotiti celo prepovedane igre. Dokler ni bilo na Djekšah nemškega frajsina in njegovih apostolov, ni bilo takih razmer. Upamo, da bo občina kaj proti temu ukrenila. Pred vsem pa moramo imeti šolo, kakor si je ljudstvo želi in potrebuje, da ne bo toliko analfabetov in potem bodo fantje raje brali bukve, kakor pa, da bi popivali in kvartali.

Borovlje. (Ros von Lom) je pred štiri najstimi dnevi tudi v Borovljah strašil. Naši najboljši kristjani so se pozno v noč na „pošti“ zbirali okoli njega. Bog pomagaj katoliški cerkvi v Borovljah, ker zgubila je pri tej priliki svojega najboljšega kristjana, pohlevno ovčico, Damkovega Folteja. On je šel Ros von Lom. Vse Borovlje so v solzah. Izobesili bomo črne zastave in priredili žalne procesije. Ena kapljica veselja nas pri tej bridkosti še drži pokonci, namreč upanje, da nas Folti ne bo zapustil, ko bo šlo vse rakom žvižgat. „Ros von Lom“ bo v Borovljah tempel postavil, Heilandskirche, Folti bo pa na korn meh vlačil. Kruhek bo vendar, četudi bo po redkem.

Borovlje. (Dr. Maurerja) vse bojkotira; če bo šlo tako naprej, ga prihodnja zima ne najde več med nami. Nekaj pameti še vendar imajo naši Slovenci!

Podljubelj. (V Čaukotov) dopis iz Podljubelja se je zadnjič vrinila pomota. Ne sme biti „karto novo“ ampak „Kartonovo kvitngo“. Gospod nadučitelj, ki zmiraj piše o tatvini v „Domu“ in posojilnici, je namreč krajnemu šolskemu svetu zaračunal 3 krone, katere je za delo izplačal g. Sim. Uzniku pd. Kartonu in zato predložil tudi od Kartona podpisano potrdilo. Resnica pa je, da Karton ni ničesar delal, nič podpisal in nič dobil. G. Čauku še zdaj ni pojasnil te zadeve, dasiravno ga je krajni šolski svet že večkrat opominjal. To je naš odgovor na 7. zapoved v „Steinerne Fischer“. Počasi odgovorimo na vseh 10.

Tinje. (Smrt.) V petek, dne 3. sušca je Karolina Miglar pd. Kroplivnica na Tračji, po dolgi bolezni mirno v Gospodu zaspala. Pokojnica, ki je ravno par dni pred smrtjo dopolnila 52. leto svojega mirnega in značajnega življenja, je bila vseskozi krščanskega prepričanja in zraven se je vedno zavedala, da je slovenska mati, in kako mora otroke v krščanskonarodnem smislu izgojevati. Bila je lep zgled celi župniji. Kako priljubljena je bila pri ljudeh, je pričal krasen sprevod k zadnjemu počitku, katerega se je udeležilo ogromno število ljudstva in kateri se je vršil v nedeljo popoldne. Žalujemo ostalim bo ostala v blagem spominu, njej pa naj sveti večna luč. N. p. v m.

Brdo na Zili. (Pošteno jih je lakiral.) Na uradni plošči sodnije v Beljaku je pod Upr. štev. C II. 45/11 od 27.1. 911 nabit „Edikt“ proti bivšemu nadučitelju Martinjaku zaradi 4000 kron, katere si je „izposodil“ od hranilnega in posojilnega društva „Koroške učiteljske zveze“; a Martinjak biva menda z dušo in telesom v „kraljestvu duhov“. Njegov akt bo pa brez dvoma zelo zanimive vsebine. V vrstah naših „heilovcev“ vlada smrtna tišina; samo „Bauern-Zeitung“ prinese tuintam kako prirojeno ji „pustno oslarijo“. Mi pa jim zapojemo to-le na uho:

Heil und Sieg und Rache!
ist deutscher „Kultus“-Ruf.
Ste drzni kot Apahe,
brez soli „in die Kuf“.
Te vaše vse lastnosti
in druge še čednosti,
poznal je Martinjak.
Zato je skuhal, spekel,
prej da je suknjo slekel, —
Vam „Reuge in tabak“!

Prevalje. Mesečno zborovanje katol. delavskega društva dne 26. svečana moralo je razveseliti vsakogar, ki mu je mar napredek slovenstva v Prevaljah. Udeležba bi bila lahko številnejša. Vzradostilo pa nas je to, da je otvoril zborovanje prvokrat novoizvoljeni predsednik delavskega društva — Jurij Kogelnik. Brez pretiravanja moramo reči, da smo ponosni na našega predsednika. Jurij Kogelnik, priprost delavec, a prava slovenska korenina — nastopil je prvokrat javno in nas je kar presenetil s svojim nastopom. Njegov govor nam je dokaz, koliko premore bistra slovenska glava! Tako lepa slovenska govorica in izvirne misli, ki jih je razvijal in nas navduševal za našo sveto stvar, narodno in delavsko. Potem je govoril kaplan g. Fr. Vastel o „Südmarki“, ki se hoče tudi pri nas ugnéziti. Dobili smo iz govora jasno sliko o „Südmarki“ in sedaj vemo, da je „Südmarka“ društvo, ki nas hoče ponemčiti in ob enem napraviti iz nas luterance. Nasprotniki hočejo zasaditi to slabo seme tudi med nas — a mi hočemo skrbeti, da bo zrastle iz tega semena še večja narodna zavednost; in poluteraniti se vendar tudi ne bomo pustili!

Gospodarske stvari.

Nemška detelja in umetna gnojila.

Nemška detelja ali lucerna daje posebno važno krmo. Ne le da nam bogato rodi, nam daje tudi izvrstno krmo, enako dobro in tečno za molzno kakor tudi za drugo goved in za konje. Velika njena prednost tiči tudi v tem, da se proti suši tako dobro upira, veliko bolj kakor travniki ali druge detelje. Glede nemške detelje lahko trdimo, da nam daje sploh lepše pridelke kakor travniki in da je prav temu dejstvu in pa njeni trpežnosti pripisati, ako se pri nas in po drugih krajih, kjer manjka travnikov, primeroma tako lahko in dobro izhaja s pridelovanjem krme na njivah. Nemška detelja bi nam pa lahko dajala še boljše košnje, ako bi ji redno in zadostno gnojili. Žal, da se na to stran tako rado greši. Nemška detelja bi nam ne le po več let trpela, ampak ona bi nam tudi boljše košnje dajala, ako bi ji redno gnojili. Pri nemški detelji je pomisliti, da vzamemo s 4 ali 5 košnjami prav tečne krme veliko redilne moči iz zemlje. Da nam v tej svoji rodovitosti prehitro ne opeša, bi jo morali vsako leto gnojiti. Na ta način bi nam dalje časa trpela in dajala bi nam še boljše košnje kakor

dosedaj. In te povzdigniti, je naša naloga, če hočemo pri živinoreji več uspeha.

Gnojiti ji pa moramo z umetnimi gnojili. Hlevski gnoj in gnojnica nista za njo. S hlevskim gnojem naj se gnoji le pred setvijo, potem pa ne, ker pri naglavnem gnojenju pospešuje hlevski gnoj le rast trave in plevela, ki škodujeta detelji, če se vmes prikažeta. Nemška detelja potrebuje drugih gnojil. Njej je treba Tomasove žlindre in kalijeve soli ali pa rudninskega superfosfata in kalijeve soli. To so gnojila za nemško deteljo. S Tomasovo žlindro in kajnitom ali kalijevo soljo je gnojiti na jesen ali pa po zimi, po tanjši sneženi odeji, spomladi je pa bolje, če potrosimo superfosfat in kalijevo sol. Na vsak način je pa treba tudi kalijevih gnojil, toraj kajnita ali kalijeve soli, ker potrebuje nemška detelja tudi mnogo kalija. Kdor ima dosti pepela, naj vzame pa pepela namesto kalijeve soli. Pri gnojenju nemške detelje z umetnimi gnojili je tudi važno, da vzamemo zadostno ali bolje rečeno pravo množino umetnih gnojil. V naših razmerah se priporoča, da vzamemo za 1 oralo po 300 kilogramov Tomasove žlindre in 100 kilogramov kalijeve soli. Stroški za tako gnojenje znašajo okoli 38 do 40 K, kar se izplača z bogatejšimi pridelki, ki jih dobimo vsled takega gnojenja, če je lucerna dosti gosta. Kjer je lucerna že opešala in redka, tam je pomoč manj izdatna. — Začnimo tedaj tudi pri nas z rednim gnojenjem nemške detelje in kmalo se prepričamo, da smo pravo zadeli.

„Dolenjske Novice“.

Društveno gibanje.

Podporno društvo za slovenske dijake koroške ima svoj občni zbor v sredo, 21. t. m., ob 4. uri popoldne v pisarni Družbe sv. Mohorja. Prošnje za podporo naj se dološijo do 25. t. m. z naslovom: J. Scheinigg, c. kr. vladni svetnik, Celovec, Vetrinjsko obmestje 26.

Črna. Slov. kršč.-soc. delavsko društvo v Črni je pristopilo „Slov. Straži“ kot reden član.

Železna Kapla. Odbor slov. kat. izobraževalnega društva v Železni Kapli vljudno vabi člane in prijatelje društva na mesečno zborovanje, ki se vrši na Jožefovo, dne 19. sušca t. l., „pri Bošteju“ v Železni Kapli. Na sporedu je ganljiva petdejanska igra „Ljudmila“ ter kratek govor in petje. Začetek ob 2. uri popoldne, po blagoslovu. Vstopnina kakor po navadi. Pričakujemo številne udeležbe od blizu in daleč!

Šmihel nad Pliberkom. Kmečki shod v nedeljo, dne 12. t. m., „pri Šercerju“ ob 3. uri popoldne. — Ustanovitev podružnice deželnega kulturnega sveta na podlagi novih pravil. — Govornik g. župnik V. Poljanec. — Pridite v obilnem številu!

Slov. kršč.-soc. delavsko društvo v Črni priredi na dan sv. Jožefa, dne 19. t. m., ob pol 12. uri popoldne pri Drolniku javen shod. Na sporedu je govor za delavce. Govornik iz Ljubljane. Popoldne istega dne je pa pri Žagmojstru shod za podružnico v Možici. K lepi udeležbi vabi odbor.

Št. Janž v Rožu. V nedeljo, dne 12. t. m., se vrši v Št. Janžu ob 5. uri popoldne predavanje za mladinsko organizacijo. Predava g. dr. Lenard.

Škocijan v Podjuni. K mesečnemu shodu, ki se bo vršil v nedeljo, dne 12. t. m., po blagoslovu v društveni čitalnici (v župnišču), na kojem govori č. g. Tomaž Ulbink, vljudno vabi odbor „škocijanskega bralnega društva“.

Vogrče. V nedeljo, dne 12. marca, priredi naše izobraževalno društvo popoldne ob pol 3. uri v šolskih prostorih svoj letni občni zbor. Pride tudi č. g. Hornbök iz Pliberka s skioplikom in nas popelje v duhu v Sveto deželo. Pričakujemo najobilnejše udeležbe! Odbor.

Kršč.-kat. slov. pevsko in izobraževalno društvo „Peca“ v Možici priredi dne 12. t. m. svoje mesečno zborovanje v svojih prostorih pri Žagmojstru s sledečim sporedom: 1. Govor. 2. Volitev novega odbora. 3. Pobiranje zaostale članarine in zapisovanje novih članov. 4. Med odmori pa petje lepih narodnih pesmi. Začetek zborovanja ob 3. uri popoldne. Prosim, da se v polnem številu udeležijo vsi, kateri še imajo iskrico življenja za narod in posebno pa ude našega društva vabi odbor.

Književnost.

Narodni kataster Koroške.

(Poroča Fr. Smodej.)

(Dolge.)

Sploh se pisatelj zelo moti, če meni, da so gotove kraje probudili še-le dijaki. Ko bi bilo temu tako, bi bile morale na pr. Borovlje pri

zadnjem ljudskem štetju pokazati drugo lice, nego so je. V Borovljah slovenska stvar žal ne napreduje, kakor piše g. pisatelj, ki meni, da je z enim ali drugim liberalnim društvom že vse pridobljeno. S politiko, kakršna je v Borovljah sedaj — po zaslugi odnotnih akademikov — da govorimo odkrito in jasno, bi mogle Borovlje postati res to, kar so pisale „Freie Stimmen“ z dne 18. svečana t. l., namreč da je trg Borovlje že prištevati med — nemške trge Koroške. Seveda uradno ljudsko štetje prav nič ne odgovarja dejanskim razmeram v Borovljah, vendar pa je značilno, da je po uradnem ljudskem štetju narasel nemški občevalni jezik od 56% l. 1900 na 89% l. 1910. Zadnji čas, da tamošnji narodnjaki krenejo na drugo pot, kakor so jim jo dosedaj kazali tamošnji akademiki!

V obrambo pa moramo vzeti vrlega župana občine Brdo, o katerem pravi pisatelj, da je nezaveden in sploh pisati ne zna slovenski. G. pisatelj pač premalo še pozna koroške — šole in koroške razmere, če meni, da se pri nas kar tako lahko dobijo možje, ki niso imeli priložnosti pohajati v slovenske šole, da bi kljub temu znali tako dobro slovensko pisati, kakor g. Beg. G. brški župan je bil dalje časa na tujem in je torej naravno, da mu bolj teče pisma nemščina kakor slovenščina, a mož je zaveden in je to pokazal že v slučajih, v kakršnih se n. pr. C. M. župani kakor Pristov na Prevaljah niso!

Nekatera krajevna imena je pisatelj zmrcvaril, kakor n. pr. Črneče, dasiravno ima že občinski leksikon Črneče, Železna Kaplja (pravilno Železna Kapla, iz „kapela“), Lipnica (pravilno Lipica), Bilča vas (pravilno Bilčova, v občinskem leksikonu Bilčoves), Škofljiče (pravilno Škofiče), Rožna dolina je izposojenka iz „Rosental“, stari Rožani poznajo samo Rož; torej je n. pr. pravilno le Bistrica v Rožu. Volčja vas (občinski leksikon: Vučja Ves) pravilno Ovčjasas.

Zelo pomanjkljivi so podatki o slovenskih društvih po Koroškem; zdise tudi, da pisatelj zelo, zelo podcenjuje izobraževalna društva, najbrž zaradi tega, ker gleda na vso slovensko organizacijo skozi liberalno steklo in je zanj v narodnem oziru več ali manj brezpomembno, kar ne nosi na sebi pečata liberalizma. Pisatelj je našel nekaj nad deset izobraževalnih in poleg teh več drugih sorodnih društev. Izobraževalna društva v celovski okolici imenuje „paradna“. Pisatelj najbrž ni bil še na nobenem shodu izobraževalnih društev celovške okolice, sicer ne razumem, kako bi si bil mogel napraviti o delovanju teh društev tako sodbo. Jaz vidim v celovski okolici to napako, da je le vse premalo teh „paradnih“ izobraževalnih društev, v katerih narodno življenje krepko pulzira. Dosedaj na Koroškem ni bilo druge organizacije, ki bi bila toliko slovenske mladine vzbudila in je rešila iz žrela nemškega moloha kakor ravno organizacija „Krščanskosocialne Zveze“, ki šteje v svojem krogu na Koroškem 34 izobraževalnih in drugih sorodnih društev. Pisatelj ni omenil nobenega slovenskega delavskega društva, tudi celovškega ne. In vendar je — vsaj zaenkrat — celovško delavsko društvo najvažnejša organizacija slovenskega življa v Celovcu. Zakaj, bo razumel vsakdo, ki zna misliti. Podružnica „Slovenske Straže“ v Dobrlivasi nikakor ni mrtvorjena, kakor jo imenuje pisatelj; to je še pred kratkim dokazala. „Trta“ v Žitirvasi ni pevska, ampak izobraževalno društvo. Izobraževalno društvo v Ločah res dremle, a vzroka za to g. pisatelj ni navedel, čeravno mu kot potovalnemu učitelju C. M. Družbe mora biti znan! Neresnične podatke pa je navedel g. Beg o slovenski stranki v Velikovcu. Med drugim piše: „Slovenska stranka v Velikovcu in okraju je slaba, ker sili preveč z enostranskim programom v ospredje.“ Nadalje: „Društveno življenje med Slovenci je slabo razvito. Duhovščina ne dopušča niti nedolžnih iger, češ, ako se ljudstvo prebujajo, se zbujajo tudi liberalizem.“ Vzdržim se izražati, ki ga zasluži tisti, ki je dal g. Begu take informacije. Velikovški okraj so smatrali nasprotniki že za svojo posest; do najnovejšega časa je vladalo v tem okraju strašno mrtvilo, in ne majhno zaslugo da je zdaj drugače, ima ravno velikovška, z delom preobložena duhovščina, ki jo narodni kataster napada. G. Dobrovc, na tega se očitno v prvi vrsti meri, je ravno tisti, ki se je ne samo v Velikovcu samem, ampak v celem velikovškem sodnem okraju največ trudil za narodno probujanje, in sedaj mu kak liberalen lenuh podtika nazore: „Če se ljudstvo prebujajo, se zbujajo tudi liberalizem.“ Če kdo ni liberelec, pa ni naroden. Take laži, ki jih je kak liberelec pred letom dni napravil v slovenske liberalne liste, ne spadajo v noben narodni kataster! Enako krivičen je tudi napad na g. prošta E. v Tinjah. G. Beg piše glede Tinj: „Nemci so organizirani v društvih, Slovenci pa razun Marjinih družb ničesar ne premorejo. Edini voditelj Slovencev bi bil prošt E., ki pa je mehak in po-

pustljiv. Njegov prednik L. Serajnik je znal vzlic svojim 90 letom slovensko stvar držati.“ Neverjetno, kako se g. Beg drzne o koroških razmerah tako apodiktčno soditi, dasi njegova sodba nikakor ne odgovarja dejstvom! Ne da bi hotel kaj očitati rodoljubu častiljivega, vseobčespoštovanega gospoda prošta Serajnika, vendar vprašam g. Bega, kaj pa je držal g. prošt Serajnik, česar g. E. ne more? Edino „abecednik“ je po smrti g. Serajnika izginil iz tinjske šole, toda po prihodu g. E. se je zopet uvedel. Kriv pa ni, ne blagi rodoljub prošt Serajnik, ne g. prošt E., če so razmere v Tinjah tako žalostne, da tam v resnici niti „Marijine družbe“ ni mogoče ustanoviti. Ključ do tamošnjih razmer najde vsak površen poznavalec v zgodovini tinjskega okraja.

Glede šentjakobske narodne šole očita g. pisatelj g. župniku Ražunu, da je začel pobirati denar za narodno šolo, ne da bi bil počakal razsodbo upravnega sodišča, ki je izrekel, da je delitev šentjakobske šole bila nepostavna, da se je g. Ražun molče pobotal z deželnim šolskim svetom, ki je prevzel plačevanje ene ali dveh učiteljskih moči. Nadalje meni pisatelj, da bi lahko imeli petrazredno javno slovensko šolo namesto utrakvistično z nemškomislečim učiteljstvom, Slovenci pa da morajo z velikimi žrtvami vzdrževati slovensko šolo, in trdi, da je to priznal sam dr. Brejc kot predsednik političnega društva ter pisal odboru družbe sv. Cirila in Metoda, da — take šole ni treba podpirati. Pozivam g. pisatelja, da to pavšalno trditev dokaže in objavi omenjeno pismo g. dr. Brejca! Da je začel g. Ražun za narodno šolo v Št. Jakobu takoj pobirati, je imel popolnoma prav. Najbrž bi sicer slovenska pritožba še do dandanes zaman čakala rešitve, kakor čaka cela kopa šolskih pritožb rešitve že celih 30 let. Vrh tega je končni namen šentjakobske šole, da postane gospodinjska šola. Preveč optimistično sodi g. pisatelj, če meni, da bi brez narodne šole v Št. Jakobu imeli dandanes slovensko petrazrednico s — slovenskomislečim učiteljstvom! Sicer pa pisatelju kot potovalnemu učitelju C. M. Dr. odrekam pravico očitati, da je vzdrževanje narodne šole za Slovence težko breme, ker ravno C. M. Dr. za to šolo niti vinarja ni dala. Narodna šola v Št. Jakobu izborna uspeva, in že dejstvo, da vzgojujejo na njej slovensko mladino šolske sestre, razprši vse pomisleke zoper umestnost te šole. „Slovensko šolsko društvo“ imenuje „konkurenčno društvo“ in od njega ne pričakuje dosti, češ da „na napovedano akcijo „Slovenskega šolskega društva“ še vedno zaman čakamo.“ Med tem ko je g. pisatelj zapisal te besede kot uničujočo kritiko za „Slovensko šolsko društvo“, je isto doseglo po zmagi pri državnem sodišču tudi že sijajen uspeh pri upravnem sodišču na Dunaju v zadevi znane pritožbe glede šol v Št. Danijelu in na Strojni. Če smatra gospod Beg „Slovensko šolsko društvo“ za konkurenčno društvo C. M. družbi, je kriva C. M. Dr. sama; v dokaz temu menda ni treba zopet navajati že večkrat v „Miru“ objavljenih tozadevnih pojasnil. Sicer ne vem, zakaj naj bi bilo „Slovensko šolsko društvo“ konkurenčno društvo? Morda zaradi tega, ker vzdržuje tudi eno slovensko narodno šolo kakor stara in denarno dobro podprta C. M. Dr., ali ker na Koroškem dejansko in uspešno rešuje pereče šolsko vprašanje, dočim ima Družba sv. Cirila in Metoda privilegij, da pobira denar, ki ga Korošci za narodne organizacije itak sami krvavo potrebujemo?

G. pisatelju ni bilo na tem, da poda v svojem narodnem katastru objektivno sliko narodnega položaja koroških Slovencev, zato je spravil v svoj kataster dobršen del strankarstva in polemike. To sledi tudi iz pisateljeve trditve, da so bili slovenski učiteljski abiturienti poslani učiteljevat v nemške kraje, a poslanec Grafenauer in tov. pa da so se zadovoljili s prazno obljubo šefa deželnega šolstva, da pridejo najpozneje v enem letu v slovenske kraje. V opombi pa je navedel pisatelj za strmečo javnost sledečo vest: Na odločne pozive v „Slovenskem Narodu“ so med tem časom vrnili slovenske učitelje. G. pisatelju bodi povedano, da gospod poslanec ne bobna po časopisih svojih korakov in uspehov v prid slovenstva, kakor delajo to gotovi liberalni ljudje, ker se ravno s takimi slavospevi stvari ponavadi le škoduje. Ne da bi podcenjeval vpliv časnikov sploh ali „Slovenskega Naroda“ posebej, bodi le zabeleženo, da je na prestavljenju dotičnih treh učiteljev „Slovenski Narod“ popolnoma nedolžen. Da pa niso bili vsi prestavljeni, pa niso krivi posl. Grafenauer in tov., ampak dotični učitelji sami. O vprašanjih, o katerih g. Beg ni poučen, naj ne pisari v javnosti! G. poslanec zna slovensko stvar malo drugače braniti kakor jo „krepko brani idealni rodoljub Mat. Prosekar“, čeravno se gospod pisatelj prišteva med manj idealne rodoljube. G. Grafenauer je že marsikatero občino pomagal priboriti, zapravil pa še ni nobene. Seveda g. Begu ni po volji tudi ne g. dr. Brejc,

Kathreiner Kneippova sladna kava

služi zaradi svojih nedosežnih vrlin vsak dan na milijone ljudem. Edina prava družinska kava! Po ceni in zdrava.

kateremu podtika načelo: naj vse vrag vzame, ako noče biti pod našo komando. Usojam si trditi, da poznam politično mišljenje g. dr. Brejca kakor ne lahko kdo drug na Koroškem, in vendar tega podtikanega načela pri njem nisem našel, pač pa opetovano pri takoiimenovanih „liberalnih narodnjakih“. Ne on, ne Grafenauer, ne kdo drug ni začel strankarstva glede šolstva, ampak mladi slovenski liberalci, ki so vzlic odločnemu protestu koroških voditeljev začeli vlačiti v slovensko šolsko organizacijo strankarstvo, potem pa zahtevali, da jim slepo sledijo vsi, ki so nasprotnega političnega mišljenja. Nikar torej zavijati!

Končno je poglavje o koroškem ljudskem šolstvu dobro obdelano, dočim v bilanci in nasvetih nisem našel niti ene nove misli. Če se ne more dejansko po teh nasvetih toliko storiti, kakor bi bilo želeto, je vzrok le pomanjkanje denarnih sredstev. Če nam Dr. sv. C. in M. preskrbi pol milijona, ji bomo s to svoto na koroški ogroženi narodni meji delali prave čudeže! Kako, tega pa ne bi razlagali javnosti in s tem izdajali nasprotnikom načrte. Če g. Beg meni o Koroški izdati še kako delo, potem ga pač prosim, da izda kaj popolnejšega, objektivnega in da ne napada naših najboljših mož in organizacij, narodne kastele pa naj ne daje v tisk, ampak jih s hvalevredno dobrohotnostjo dá na razpolago slovenskim obrambnim organizacijam!

Ljubljanske slike.

Podoba ljubljanskega sveta pod drobnogledom.

Spisal Jakob Alešovec.

„Ljudska knjižnica“, katero izdaja Katoliška Bukvarna v Ljubljani, je kakor znano začela izdajati spise najboljšega slovenskega humorista, Jakoba Alešovca, s čimer si je stekla gotovo veliko zaslugo za oživljenje naših klasikov. Dozdaj je objavila v treh delih Alešovčev največji šaljivi roman „Kako sem se likal“, zdaj pa so zagledale beli dan njegove „Ljubljanske slike“.

Smelo lahko trdimo, da ni izlepa še nobena publikacija „Ljudske knjižnice“ vzbudila toliko pozornosti kakor ta, ker so Jakoba Alešovca „Ljubljanske slike“ za današnji rod res nekaj docela neznanega in nenavadnega. Prvič je humor Jakoba Alešovca tak, da ga v slovenskem slovstvu ni dozdaj še nobeden dosegel; tako veselo in pristrčno se ne boš pri nobeni knjigi nasmejal kakor pri njegovih, zakaj Alešovčeva šaljivost in zbadljivost je domača, neprisiljena, lahko umljiva in pride res iz srca, ter do srca seže, zato si je kaj bolj pripravnega tako za izobraženega človeka kakor za ljudstvo težko misliti. „Ljubljanske slike“ se pa ne odlikujejo samo po humorju, marveč je vmes posejanega obilo zrna zlatih nauk, ki jih bo ljudstvo z največjim pridom bralo. Alešovec opisuje ljubljanske ljudi onega časa, v katerem je živel; hišnega gospodarja, trgovca, trgovskega uslužbenca, profesorja, dijaka, gostilničarja, vinskega bratca, pisatelja, duhovnika, advokata, zdravnika in vse vrste ženske.

Vse te tako raznovrstne podobe nam v vseh svojih posebnostih, navadah, vrlinah in napakah stopajo čudovito živo pred oči, ko beremo Aleševceve „Slike“, zopet oživi pred nami naša stara Ljubljana in tudi mi se čutimo za njene otroke, ki se potapljam v te zlate in pristnega humorja polne podobe. Menda se prav nič ne motimo, če rečemo, da se bodo „Ljubljanske slike“ Aleševceve v novi obliki, ki jim jo je dala „Katoliška Bukvarna“ s svojo izdajo, udomačile ne samo v Ljubljani, ampak po celi Sloveniji, da vzbude nekaj dobre volje v naših resnih časih in da se našemu ljudstvu priljubijo naši stari pisatelji, ki so znali res mikavno, živo in domače pisati. Obenem pa bi bilo priporočati, da se naši ljudje bolj zanimajo za „Ljudsko knjižnico“ sploh, ki izdaja take dobre spise, ki imajo vsi veliko vrednost in pomen in ki se bodo še dolgo, dolgo brali med našim narodom. Cena „Ljubljanskim slikam“ znaša K 1'80 za broširan in K 2'60 za vezan izvod.

Po boleznih je treba krepilnega sredstva,

in sicer mora biti učinkujoče — na primer Scott-ova emulzija. Napravite enkrat z isto poskus. Že po razmeroma malem zaužitju se bodele počutili boljše. Temu je vzrok čistost in izborna kakovost vseh sestavin, ki jih ima Scott-ova emulzija in vsled posebnega Scott-ovega pripravljanja.

SCOTT-ova EMULZIJA

da nove moči mnogo hitreje kot navadno ribje olje in se v ta namen uporablja in priporoča od zdravnikov že 34 let.

Cena izvirni steklenici 2 K 50 vin.
Dobiva se v vseh lekarnah.

Pristna le s to znamko — z ribičem — kot z jamstvenim znakom Scott-ovega ravnanja.

Cerkvene vesti.

Dva krasna in času primerna pastirska lista.

V rokah imamo krški in ljubljanski pastirski list. Oba sta pisana z v resnici apostolsko gorečnostjo in resnobo, oba se bavita s perečimi tekočimi zadevami in potrebami, soroden duh odseva iz obeh. Oba pozdravljamo z enako odkritosrčnim navdušenjem in želimo, da bi se nju vsebina globoko vsadila v srca in razum našega ljudstva.

Tehtne in z zlato tehtnico odmerjene so vse besede, ki se nahajajo v pastirskem listu našega nadpastirja. Naj bi jih verniki ne samo poslušali, ampak tudi prebirali in premišljevali. Krasnejšega duhovnega berila si je težko misliti. Peča se z najbolj občutno potrebo katoliške cerkve na Koroškem in to je: pomanjkanje dobrih duhovnikov. Žalostne so tozadevne številke, ki jih navaja.

Potem pa navaja in razlaga sredstva in pripomočke, da bi zavladal v rodbinah krščanski duh in čednostno življenje. Iz takih rodbin bi potem izšli dobri in goreči duhovniki. Posledica vsega tega bi pa bila, da bi zavladal med nami zaželeni božji mir, katerega je tako priporočal naš Zveličar.

Katoliški koroški Slovenci morajo pač z navdušenjem pozdravljati te zlate besede. Saj je slednjič končni cilj celega smotrenega delovanja katoliških slovenskih organizacij na Koroškem to, da bi v rodbinah zavladalo krščansko življenje in mišljenje, da bi se premagal strupeni liberalizem, ki okužuje ljudstvo in ga uničuje npr. stvarno in gospodarsko, slednjič pa, da bi zavladal v deželi sveti, božji mir. Ako bo zavladal krščanski duh v srcih in v rodbinah, potem bo zavladal tudi mir med posamezniki in med narodi.

Ljubljanski pastirski list se peča pa z veliko nevarnostjo in velikim zlom, katero povzroča med ljudstvom slabo časopisje. Opisuje način postopanja tega časopisja in žalostne posledice, katere povzroča, pokvari v človeku um in voljo, razbudi živalske strasti in neti sovraštvo do vsega dobrega.

Kdor podpira, bere in razširja tako časopisje, greši zoper sebe, zoper bližnjega in zoper Boga, ter se naredi sokrivega vsega zlega, katero tako časopisje povzroča.

Potem se naštevajo po imenu najgrši slovenski liberalni listi in primerno označijo. Sled-

njič se pa pozivlje ljudstvo, naj podpira, bere in naroča dobro, katoliško časopisje.

Tudi na Koroškem je ena izmed največjih nesreč za prebivalce, surovo, podivjano liberalno časopisje, ki širi strup po celi deželi, od hiše do hiše. Edino sredstvo zoper to je resnično, katoliško časopisje, ki stoji na temelju katoliške vere in moralke in na stališču ljubezni in pravičnosti do bližnjega.

Razpisani ste: Župnija Devica Marija na Jezernu do 15. aprila t.l. (patron Benediktinci v Št. Pavlu); Pisweg do 19. aprila t.l. (patron: Krški stolni kapitelj).

Občni zbor

Slovenske krščansko-socialne zveze za Koroško

se vrši

v nedeljo 26. sušca t. l. v Celovcu

v prostorih hotela Trabesinger ob 3. uri popoldne.

Pričakuje se velika udeležba.

Odbor.

Kaj je novega po svetu.

Delavski tečaj v Ljubljani. Ta teden se vrši v Ljubljani prvi vseslovenski delavski tečaj. Udeležba je velika iz vseh slovenskih krajev. Delavci so prišli v Ljubljano v nedeljo predpoldnem. Po kosilu so si pod vodstvom državnega poslanca Gostinčarja ogledali mesto, zvečer se je pa vršil njim na čast pozdravni večer v Rokodelskem domu. Udeležence delavskega tečaja je pozdravil predsednik jugoslovanske strokovne zveze, deželni odbornik dr. Ivan Zajec. Potem se je igrala dr. Krekova „Tri sestre“. V ponedeljek so se pričela predavanja. Prvi je govoril dr. Ivan Krek, ki je rekel v uvodu, da tečaj nima namena, da izurja rekrute, ampak, če že ne častnikov, pa vsaj podčastnike. — Spored tečaja je sledeči: I. Nedelja, dne 5. sušca 1911: Ob 10. uri dopoldne shod, ki ga sklicuje Slovensko katoliško delavsko društvo v Ljubljani. Popoldne ob 6. uri: Igra, ki jo uprizaro Katoliško izobraževalno društvo iz Most. II. Od ponedeljka, 6. sušca do sobote 11. sušca 1911: 4. Predavanja. 1. Dr. Aleš Ušeničnik, Apologetika; 2. Dr. J. Krek, Delavstvo in politika; 3. Evgen Jarc, Delavstvo in izobrazba; 4. Dr. Evgen Lampe, Osnovni temelji delavskega združevanja; 5. Dr. J. Krek, Velika industrija in delavstvo; 6. Dr. Lovro Pogacnik. Občinski red in občinski volilni red za deželo; 7. Dr. Ferdinand Tomažič, Bolniško in nezgodno zavarovanje; 8. Jože Gostinčar, Reformni načrt socialnega zavarovanja za starost in onemoglost; 9. Ivan Traven, Delavske gospodarske organizacije; 10. Dr. Franc Derganc, Socialna medicina; 11. Luka Smolnikar, Delavec v društvu; 12. Karel Dermastja, Praktično poslovanje v delavskih organizacijah. B. Ogledi za delavstvo zanimivih naprav (Katoliška tiskarna, Delavske hiše, bolnišnica, delavsko konsumno društvo, tobakna tovarna, Marijanišče in dr. C. Razgovori. Javni razgovori in praktični nastopi vsak večer. III. Nedelja, dne 12. sušca ob 10. uri dopoldne: Velik delavski shod. Tečaj se vrši v novem Ljudskem domu v Ljubljani.

Dobro tek! Zdrav želodec imamo in nimamo več bolečin, ne tiščanja v želodcu, odkar rabimo Fellerjeve odvajalne rabarbara-kroglice z znamko „Elza-kroglice“. Po izkušnji Vam svetujemo, da jih poskusite; one odpravijo zapenčenost in pospešujejo prebavo. 6 škatel franko 4 krone. Izdelovatelj samo lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elza-trg št. 67 (Hrvaško.)

Umrl je č. g. Pintarič, kaplan v Rušah na Štajerskem, v bolnišnici usmiljenih bratov v Gradcu v 45. letu svoje starosti. Rajni se je v prostem času rad bavil s slikarstvom in rezbarstvom. Napravil je več tabernakljev in križev. Za razne društvene prireditve je pa vedno rad naslikal kulise in drugo potrebno. N. p. v m.!

Dobro računale !

in prav izvolile so one gospodinje, ki uporabljajo kot pri-datek za kavo v svojem gospodinjstvu

„pravega : Francka : s kavnim mlinčkom“ iz zagrebške tovarne. — Kakovost „pravega : Francka :“ se je mnoga desetletja kot najbolj ugajajoča njegova izdatnost kot najkrepkejša izkazala.

Najodličnejše živilo za zdrave in slabotne, v razvitku zaostale otroke vsake starosti. Pospešuje tvoritev mišic in kosti, zabranjuje in odstranjuje kakor nobeno drugo sredstvo drisko, bljevanje, črevesni katar itd.

Ženska v hlačah v Trstu. Na pust se je v Trstu prikazala prva ženska v hlačah, in sicer uslužbenka dunajskega krojača Gustava Pollaka, Pepi Weissenhuber. Poslana je bila od tvrde, da seznani občinstvo z modo, ki so jo Dunajčani že odklonili. Dunajska uslužbenka je izprva nastopala nekako boječe, potem pa je obšla vse večje ulice, naposled pa je morala zbežati v neko gostilno, ker se je bilo okoli nje nabralo preveč občinstva in so jo spremljali različni dovtipi nagajivih Tržačanov.

Največja trgovina z oblačilnim blagom v Celovcu.

Zaradi poznejše oddaje trgovine redka prilika: Akoravno se je zadnji čas blago silno podražilo in se bo še veliko podražilo, prodajam od 10. februarja 1910 začenši blaga za več kot 250.000 kron pod tovarniško ceno. Za trgovce in krošnjare, krojače in šivilje še poseben popust. Prosim za obilni obisk. Z odličnim spoštovanjem

Anton Renko, posestnik,

ogel Kramerjeve ulice in Novi trg v Celovcu.

Tržne cene v Celovcu

2. sušca 1911 po uradnem razglasu:

B l a g o	100 kg				80 litrov (biren)		
	od		do		K	v	
	K	v	K	v			
Pšenica	—	—	—	—	—	—	
Rž	18	—	18	62	10	80	
Ječmen	—	—	—	—	—	—	
Ajda	18	—	18	72	8	90	
Oves	17	50	19	—	6	35	
Proso	—	—	—	—	—	—	
Pšeno	—	—	28	57	18	—	
Turšičica	—	—	17	54	10	—	
Leča	—	—	—	—	—	—	
Fizola rdeča	—	—	—	—	—	—	
Repica (krompir)	—	—	8	88	4	—	
Deteljno seme	—	—	—	—	—	—	
Seno, sladko	4	50	6	50	—	—	
„ kislo	3	—	5	—	—	—	
Slama	2	80	4	20	—	—	
Zelnate glave po 100 kosov	—	—	—	—	—	—	
Repa, ena vreča	—	—	—	—	—	—	
Mleko, 1 liter	—	24	—	26	—	—	
Smetana, 1 „	—	60	1	20	—	—	
Maslo (goveje) 1 kg	3	—	3	20	—	—	
Surovo maslo (putar), 1 „	3	—	3	60	—	—	
Slanina (špeh), povoj., 1 „	2	20	2	40	—	—	
„ „ surova, 1 „	2	—	2	10	—	—	
Svinjska mast 1 „	2	20	2	30	—	—	
Jajca, 1 par	—	12	—	16	—	—	
Piščeta, 1 „	2	40	2	80	—	—	
Race	—	—	—	—	—	—	
Kopuni, 1 „	—	—	—	—	—	—	
30 cm drva, trda, 1 m ³	3	20	3	40	—	—	
30 „ „ mehka, 1 „	2	80	3	—	—	—	
Ž i v i n a	Počrez	100 kilogramov				Prignalo	Prodalo
	od do	žive vage		zaklana			
		od do	od do	od do			
		v k r o n a h					
Konji	—	—	—	—	—	—	
Biki	—	—	—	—	—	—	
Voli, pitani	—	—	—	—	—	—	
„ za vožnjo	—	—	—	—	—	—	
Junci	—	—	—	—	—	—	
Krave	—	—	—	—	—	—	
Telice	—	—	—	—	—	—	
Svinje, pitane	—	—	—	144 148	33	33	
Praseta, plemena	—	—	—	—	—	—	
Ovce	—	—	—	—	—	—	

Poživiljenje krvnega obtoka, pospeševanje živčnega delovanja, utrjenje kože proti prehlajenju
se doseže, če rabimo

Za umivanje glave, ust, oziroma zobov
in za olepšanje polti
je neobhodno potrebno

Diana-francosko žganje.

Vaš zdravnik

Vam rad priporoči Diana-francosko žganje vsled njegovega razkužilnega in hkrati oživljajočega učinka, kojega glavni vzrok je primes — Mentola. — Glavna snov Diana-francoskega žganja je najfinejši, dvakrat ohlajeni vinski destilat.

Zgorajšnja varstvena znamka Vas štiti pred prenearedbami. Zahtevajte pri nakupu le pristno Diana-francosko žganje in pazite na to, da bo imela steklenica vtisnjeno ime „Diana“, zamašek in plomba z gornjo varstveno znamko.

Domač prijatelj

v pravem pomenu besede se sme imenovati naše Diana-francosko žganje vsled svojega izvrstnega učinkovanja in svoje mnogostranske porabljivosti. Cena male steklenice K — 50, srednje steklenice K 120, velike steklenice K 240. Dobiva se povsod, kjer ne, naravnost od tovarne francoskega žganja, društva z o. z., **Dunaj, I., Hohenstaufengasse 3r.**

Listnica uredništva.

J. E. v Ž. K. Zastarelo. Zdravi!

Mohorjani!

Ali ste se že zglasili??

Redka prilika!

Lepo posestvo se lahko s 4000 kronami takojšnjega plačila kupi. Obsega okoli 15 oralov najlepših njiv, 10 gozdnih parcel, travniki in velik pašnik za 10 repov goveje živine, lepa hiša, hlev in drugo poslopje z velikim vrtom, blizu postaje in Celovca v slovenskem kraju. Tudi bi se zamenilo z večjim posestvom in toliko doplačalo, kolikor bi več stalo. Več pove posestnik **Anton Renko, trgovec v Celovcu.**

Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu
ima sledeče tiskovine na prodaj:

Za župnijske urade:

Štolni red , slovenski, v velikosti 58x42 cm, iztis po	K — 10
Reši dušo! Spomin na sveti misijon, 16 strani.	
1 iztis	— 10
100 iztisov	8 —
500 iztisov	12 —
1000 iztisov	20 —
Angelska služba ali pouk, kako se pri sv. maši streže. 1 iztis	— 10
12 iztisov	1 —
Litanije presv. Srca Jezusovega s posvetilno molitvijo in prošnjo k najsvetejšemu Sreč.	
25 iztisov	— 90
50 iztisov	1 60
100 iztisov	2 80
Po pošti 10, 20, oziroma 30 vinarjev več.	
Tri božje čednosti. 100 iztisov 80 vin., po pošti	1 —
Molitve na čast sveti, s trnjem kronani božji glavi. 25 iztisov	— 50
50 iztisov	— 90
100 iztisov	1 60
Po pošti 20 vinarjev več.	

Osvojena je svetovna zmaga v izdelovanju ur!

Izredno ploščnata! Posebno fina!
Kavalirska double-zlata ura

odlikovane znamke
„Speciosa“
samo K 4-90.

Ima dobro, 36 ur idočo ankersko kolesje in je električnim potom s pristnim 14 karat. zlatom prevlečeno. Za natančen tek se jamči 4 leta.

1 komad K 4-90
2 komada K 9-30

Vsaki uri se zastoj doda lepo pozlačena verižica. Brez nevarnosti in zgube, ker se zamenja dovoljuje, ali pa denar vrne. Razpošilja se po poštne povzetju.

E. Holzer, Krakov, Stradom 18/212.

Zaloga
sukna, platna,
modnega in
manufakturnega
blaga.

Franc Souvan sin, Ljubljana

Mestni trg št. 22 in 23.

Manufakturna veletrgovina. Narodno podjetje.

Največja zaloga
preprog.

Popolne opreme
za neveste.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA.

Naznanilo.

Vsled sklepa XI. rednega občnega zbora se izplačuje za leto 1910 kot

7% dividenda K 28—

na vsako delnico za kupon števil. 10, počeni s 5. marcem 1911, pri blagajni centrale v Ljubljani in pri podružnicah v Celovcu, Spletu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Upravni svet.

Pod ceno!

Prodajam razne predmete zaradi prevelike zaloge blaga za **ženske in moške obleke**, kakor **sukno, loden, barbant, platno, modrotiskano robo**; največjo izbirko v **svilenih robcih** (adrcih) za na glavo; nadalje **sladkor** (cuker), **kavo**, vse vrste **moke** in razno drugo špecerijsko blago. Posebno priporočam **šivalne stroje** in druge **železninske stvari** in **usnje** (leder). Imam tudi veliko zalogo **roman- in portland-cementa**. Kotli se dobé v različnih velikostih pod lastno ceno. Priporočam se vsem dosedajšnjim in novim odjemalcem.

Vid Mory.

trgovec v Pliberku na Koroškem, podružnica v Šmihelu pri Pliberku.

1911 Mode cefire 1911

Ročnotkane platnene in bombažaste kanafase, inlete, rjuhe, platno, krisete, damaste, brisače, žepne robce, za poletno sezono batiste, deleine, ripse, atlasaste tisk-oksforde, volneno blago za ženske in moške itd. kupite najbolj poceni naravnost pri izdelovalcu

Jaroslav Marek, tkalnica in razpošiljalnica

Bistre št. 39 pri Novem Mestu ob Metuji (Češko).

Vzorci pošilja zastoj in poštne prosto. Dopisuje se slovensko. V enem letu sem prejel 300 zahvalnih pism od Slovencev.

Lekar- narja A. Thierry-ja balzam.

Edino pristen z zeleno redovniko kot varstveno znamko.
Postavno zavarovano.

Allein echter Balsam
aus der Schutzel-Apotheke des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitzsch-Sauerbrunn.

Vsaka ponaredba in razprodaja drugih balzamo- z znamko, ki lahko moti, se bo sodnijskim potom zasledovalo in kaznovalo. — Nedosegljivo zdravilno sredstvo proti vsem boleznim dihal, pri kašlju, zasliženju, hripavosti, olajša katár, prsne in pljučne bolezni, posebno dobro sredstvo pri influenci, želodčnim boleznim, vnetju jeter in slezene, netečnosti, slabi prebavi, zapeki, proti zobobolu in ustnim boleznim, trganju v udi, opeklina, prischu itd. 12/2 ali 6/1 ali 1 velika specialna steklenica 5 kron.

Lekarnarja A. Thierry-ja

edino pristno
centifolijsko mazilo

zanesljivo in sigurno učinkuje proti ranam, tvorom, ranitvam, vnetjem, uljesom, odstrani vse tuje reči iz telesa in prihrani marsikatero bolešno operacijo. Zdravilno sredstvo proti se tako starim ranam itd. 2 lončka staneta K 3-60.

Izdelovatelj: **ADOLF THIERRY,**
lekarna pri **ANGELU VARIHU**
v **Pregradi pri Rogatcu.**

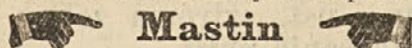
Dobiva se skoro po vseh lekarnah. Na debelo v medicinaldrogerijah.

Loterijske številke 4. marca 1911:

Gradec	4	34	61	27	70
Dunaj	72	90	48	45	4

Živino varovati pred boleznimi je lažje
kakor bolno živino ozdravljati. Priporočamo

Mastin
dosedaj edino varstveno sredstvo pri pitju, prirejeno po
doktorju pl. Trnkoczy. Se dobiva pri vsakem trgovcu.

Odda se od 1. majnika 1911

služba organista in mežnarja

v trgu na Spodnjem Koroškem. Kje? se izve pri
uredništvu „Mira“.

Služba organista in cerkovnika

se oddaje takoj v Škočidolu. Ponudbe župnijs-
skemu uradu v Škočidolu, p. Podravlje.

Jožef Božič v Celovcu

Beljaška cesta šte. 14

priporoča svojo trgovino s **špecerijskim blagom** ter de-
željnimi pridelki kakor svojo bogato sortirano zalogo z naj-
boljšim blagom in z najtočnejšo posrežbo.

Prečastitim župnijskim uradom priporoča patentirano
posebno fino kadilo, francoski stenjild.
olje za večno luč, Naročila se tudi sprejemajo v Pav-
lijevi ulici št. 7.

Lepo posestvo,

obstoječe z novo zidano hišo, z živinskim in
svinjskim hlevom, 2 kleti, 18 orolov posestva ni
1 oral novonasaženega vinograda, blizu Vojnika,
20 minut od državne ceste, se prodaja za ceno
8000 kron. Natančnejši pogoji in poizvedbe se dobe
pri občinskem uradu na Frankolovem,
Štajersko, p. Vojnik.

Obvestilo.

S 3/11
4

O imovini „Glavne posojilnice v Ljubljani“,
regist. zadruga z neom. zavezo v likvidaciji, se
je razglasil dne 13. februarja 1911 konkurz.

Konkurzni komisar: C. kr. dež. sod. svet.
dr. Jak. Toplak v Ljubljani.

Začasni upravitelj mase: Dr. J. C. Oblak,
odvetnik v Ljubljani.

Volilni narok 21. februarja 1911 dopoldne
ob 9. uri pri tej sodnji v izbi št. 123 pred kon-
kurznim komisarjem.

Zglasilni rok: Do 30. aprila 1911.

Narok za likvidovanje in poravnavo 16. maja
1911 dopoldne ob 9. uri pri tej sodnji, v izbi
št. 123 pred konkurznim komisarjem.

C. kr. deželna sodnija v Ljubljani,
oddelek III, dne 13. februarja 1911.

Vabilo

na

občni zbor

Hranilnice in posojilnice za Šent-
Janž in okolico,

ki se vrši

na dan sv. Jožefa, 19. marca t. l., ob 1/2 4. uri
popoldne v gostilni pri Činkovcu v Št. Janžu
-v Rožni dolini

po sledečem dnevnem redu:

1. Poročilo delovanja hranilnice in posojil-
nice v pretečenem letu in odobrenje letnega rač-
unskega zaključka.

2. Razdelitev čistega dobička.

3. Volitev odbora in računskih pregledo-
valcev.

4. Razni nasveti.

Vabi vse zadružnike

odbor.

Kupujte narodni kolek!

Rane

vsake vrste se mora skrbno varovati pred vsako nesnago
ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana raz-
vije v zelo hudo, težko ozdravljivo rano.

Že 40 let se je izkazalo mešano vlažno mazilo, takozvano
praško domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za obvezo.
To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in po-
spešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

1 pušica 70 cm. Proti predplačilu
K 3-10 se pošljejo štiri pušice, za
K 7- pa 10 pušic poštne prosto
na vsako postajo avstro-ogrske
monarhije.

Pozor na ime izdelka, izdelova-
telja, ceno in carsveno znamko.
Pristno le po 70 cm.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, c. in k. dvorni dobavitelj

lekarna „Pri črnem orlu“

Praga, Mala strana, vogal Nerudove ulice št. 203.
Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske.

Jako zanimiv, zabaven in poučen list
s slikami je

„Ilustrovani tednik“

ki izhaja vsak petek, ter stane četrtletno le
K 1-80. Zahtevajte ga povsod.

Naročite ga in inserirajte v njem!

Naslov: **Ilustrovani tednik, Ljubljana.**

Hotel naprodaj.

V mestu Bjelovar na Hrvaškem, postaja železnice Kri-
ževac-Bjelovar-Virovitica, sedežu vseh županijskih uradov in
večje vojaške posadke, se bo prodal na prostovoljni sod-
nijski dražbi dne **31. marca 1911, ob 9. uri pred-
poldnem**, pri kraljevi sodnji v Bjelovaru (soba št. 3) na
željo lastnikov

hotel pri „Zvezdi“.

Posestvo, ki se bo prodalo na dražbi, obstoji iz ne-
premičnine vpisane v zemljiškem protokolu št. 64/3 mestne
občine Bjelovar z enonadstropno hišo št. 115 in postran-
skimi poslopji, ter popolno opremo. **Hotel pri Zvezdi**
je prvi hotel v Bjelovaru in leži na najbolj oživilni točki
na glavnem trgu. Cena se mu je določila na 150.000 kron
na ta način, da se je sedanji letni dohodek 7600 kron ka-
pitaliziral z 5% obrestmi. Prodalo bi se pa tudi pod to
ceno. S primerno prenovitvijo se lahko dohodek znatno
poveča. Vadium 15.000 kron. Daljše podatke daje

pisarna kraljevega javnega notarja in ad-
vokata dr. Miroslava Stričića v Bjelovaru
(Hrvaško).

Namesto 40 kron, samo 6 kron.

Priložnostni nakup.

Gamsova brada

podobna jelenovi bradi, pristna,
zelo lepa, 16 cm dolga dlaka, s staro-
srebrno Hubert-cevko, s premikajočim
oklepom in vijakom, skupaj samo 6
kron. Dlaka in obroč pod jam-
stvom pristna. Priložnostni nakup,
razpošilja po povzetju in colnine prosto
izdelovalec gamsovih brad

Fenichel, Dunaj, IX., Altmutter-
gasse 3/VII.

Mnogo priznanih pisem.

Brady-jeve želodčne kapljice, prej

Marijnocelske kapljice imenovane, z
Marijnocelsko Materjo božjo

kot varstveno z amko

so najboljše, več nego trideset let pre-
skušeno sredstvo zoper vsakovrstne
težave prebavljanja, gorečico, za-
prtje, bolečine v želodcu, narejanje
kisline itd.

Varovati se je treba pred enako glasečimi se
posnemanji in ponaredbami in paziti na ob-
stransko varstveno znamko s podpisom

E. Brady

Dobiva se v lekarnah. — V pokrajine se po-
šilja po lekarnarju **C. Brady**, Dunaj, I.,
Fleischmarkt 2/385.

6 steklenic za K 5-—, 3 podvoje steklenice
za K 4-50 franko.

Louske puške

vseh sestav, priznana
delo prve vrste, z
najboljšim strelnim
učinkom, priporoča

Prva borovska orožnotovarniška družba

Peter Wernig,

družba z omejeno zavezo v Borovljah, Koroško.

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

OVES („Willkomm“).

Ta težki oves obrodi v vsaki zemlji, je najbolj rodovitna in
najprej dozori. Zraste visoko in daje prav dobro slamo za
krmo, na njivi pa se ne uleže. Ker se ta oves na redko
seje, zadostuje 60 kg za eno oralo. — Podpisani pošilja 25
kg za 9 kron, 50 kg za 17 kron, 100 kg za 32 kron z
vrečo vred. Vzorci po 5 kg s pošto franko proti 3 krone
20 vin. predplačila.

Benedikt Hertl, grajščak, grad Golič
pri Konjicah (Gonobitz), Štajersko.

: Hotel Trabesinger v Celovcu :

Velikovaška cesta št. 5

se priporoča

potnikom, ki prenočujejo v Celovcu.

Tukaj najdejo lepe, snažne in po zimi
zakurjene sobe po 1 K do 5 K, okusne
jedi, dobro pijačo po ceni.

Veliko dvorišče za vozove in tri hleve za konje.

Za zabavo služi

kegljišče, po zimi zakurjeno.

Po leti sedi na senčnatem vrtu.

V tem hotelu najdete vsak dan prijetno slovensko
družbo, posebno v sredah zvečer.

Velike dvorane za shode in veselice.

Lastnik: **Ivan Millionig.**

Na kolodvoru pričakuje gostov domači omnibus.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavica K 5.000.000.

Rezervni fond K 500.000.

Denarne vloge **4 1/2 %** od dne vloge
obrestujemo po **4 1/2 %** do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta šte. 27.

Zamenjuje in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje
srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

— Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spljetu,
Trstu in Sarajevu.

Turške srečke. Šest zrebanj na leto. Glavni dobitek
300.000 frankov. Na mesečno vplač. po K 8- za kom.
Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve zrebanji na
leto. Glavni dobitek K 180.000. Na mesečno vpla-
čevanje po K 10- za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.